

Irókhase Ni ijóni o kéké

Ikhueghie ungmemhi-a

¹ Ebe ona a kéké imekéguele oyi iJesu iKirisiti shi ni Eshinégbá ọ rọ nali ni e khi emini a ya mè ni odè ọa ke nué, ni ọ róte obó oyi agéni rókhase ijóni ọní ọo ga oyoli. ² Ijóni ọ pfi ọtséle shi emhi nya ni ọ mè ni o khi ungmemhi oyi Eshinégbá ali ọtséle oyi iJesu iKirisiti. ³ Ikhivosé o khi na ọgbó ni ọ ya zé ingmemhi eyi iméguele ena, ikhivosé o li ya khi na ọgbó ni ọ suò wé, ali ọní ọ ri emini a kéké shi ọ gbe akanya, irari khi ọní eghéghé ni a rọ ya mè eni emhi enana nya o she ti bhale. ⁴ Ijóni ọ ri ọtsé ghi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suò ishilua ni e la eké Esha.

Okhale ali opfómhé o ka khi oyéé róte obó oyoli, Ọni ọ khi lóli, ni ọ kie kpé khi lóli, ni ọ kie gbo ya bhale. Iyémhé ishilua ni e migha odalo ukpékhomhi oyoli e li e tse e.* ⁵ Li shi iJesu iKirisiti ni ọ khi ọtséle ọná igéékia, ọní ọ te ododé mu eghuli ọ le, ni ọ mhésé na ighie na agbó, ọ li ri ọtsé ghi e.†

Lóli ni ọ nono ingme oyawa, ni ọ ri ọlia eyoli rue awa olamhé eyawa le, ⁶ ọ she ri awa khi ighie ali ekpodalo-ugamhi eyi Eshinégbá ni e ke ga Eshinégbá oyoli ali itali. Ufumhi ali ekpabó e khi eyoli agbóagbó ya je agbóagbó! Atse.‡

⁷ A ghe i, ọ ya la

* **1:4** Li zé Okiali 3.14; Iró 4.5 † **1:5** Li zé Aza 55.4; Iwolo 89.27

‡ **1:6** Li zé Okiali 19.6; Iró 5.10

elemhi otughunu
ke bhale,
ukpéloë nya e ya mè oli,
ghe egbò ni e sònò li iwére.
Egbò nya na ekè agbò
e ya vië oya irari oyoli.

Igho o ya li! Atse. §

⁸ “Mhémhé mhi khi Aafa ali Omega.” Eshinégbà
Onomhué Nofuné nya o ngme gho, Oni o khi lòli, ni
o kie kpé khi lòli, ali ni o ya bhale.*

Oni o li abi Omi ogbo

⁹ Mhémhé ijóni ni mhi khi inyoghuo e ni awa
ga mè osoli, ni awa ga mhòli obò shi omhèsé
ali ni awa kuegbe-a regbemie itobò iJesu. Abi
mhi rò la ekè ni i la iteva okè oniemhi ni a lu
iPatimòsi irari ungmemhi oyi Eshinégbà ali ọtséle
oyi iJesu. ¹⁰ Ayémhé o tiemhile shi mhè o ogbèlé
oyi Onomhué, mhi suò uruli na leghe nabi akala
ukhokho oyémhé. ¹¹ Oni uruli oq, “Kéké emini u
mè shi ebe, ni u rue oli ghi igbaa nya eyi eni e
mie iJesu iKirisiti suò ishilua eni e la ẹoli Efesoṣi,
ali iSimirina ali iPagamu ali iTiatira ali iSadisi ali
iFiladefia ali iLaodisha.” ¹² Mhi mu egbe nyené
ni mhi mè uruli ni o nu mhè e ngme. Abi mhi
rò nyené egbe, mhi mè ikhuli igolu ishilua ni a
ri ikpa ru e nga. ¹³ Ifui eni ikhuli ni a ri ákpá ru
e nga, mhi mè ogbò, “Ni o li abi Omi Ogbo.”† O
sò itsua na dogo ni e ramhi oli imékènè awé, ni o
ri ughoghobho igolu mu aye. ¹⁴ Ukhomhi ali itsu

§ **1:7** Li zé iDan 7.13; iMat 24.30; iMak 13.26; iLuk 21.27; 1 iTeṣa
4.17; iZaka 12.10; ijón 19.34,37 * **1:8** Li zé iRom 1.17; Irø 22.13;
Okiali 3.14 † **1:13** Li zé iDan 7.13

eyoli ee pfuasé abi afuolu, ee pfuasé pepepé abi otughunu opfopfo, ikpamhi alo eyoli e li abi elemhi erali. ¹⁵ Awé eyoli e gé nyagha abi akhuli idé. Uruli oyoli oo de limhilimhi abi ikhoshé oyi utumhi okénofuné ni o róte ikhomhi eché tu é tiemhile.^{‡§} ¹⁶ Obita oyoli o mu ikpétata ishilua mhué, itakobi ozalo eva o róte unu oyoli lasele. Alo eyoli e ga nyanyanya abi ovó o khueghie unu-a. ¹⁷ Abi mhi ró mè oli, mhi de yeshi oli awé abi oni o she ghu-a. Ama o ri obita oyoli nga mhé egbe, oó mhé, “Khi na ulishi, mhémhé mhi khi Qonododé ni mhi khi oni o kpe ukhokho.” ¹⁸ Mhémhé mhi khi Qni o la agbó, Mhi kpé ghua, ghe khé khi mhi la agbó agbóagbó. Mhi mu okpé eghuli ali ilimhi mhué obo.

¹⁹ “Irarighó, kéké emini u mè, emini áá mè mena, ali emini a ya mè ini oo dène. ²⁰ Osheli oyi ikpétata ishilua ni u mè mhé obita ali ikhuli igolu ishilua ni a ri ikpa ru é nga na. Eni ikpétata ishilua wewé e khi eni igéni ena igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ishilua, eni ikhuli ikpa ishilua e khi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ishilua.

2

Ebe ni a kéké ghi igba eni e miesuo ena eoli Efesosi

¹ “Kéké enana ghi agéni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la eoli Efesosi: Enana e khi ingmemhi eyi oni o mu ikpétata ishilua mhué obita, ni oó kia ifuabó eyi ikhuli igolu ni a ri ikpa ru é nga. ² Mhi lésé onete ni áá riele ali itotobó gbe akanya oyé ali iregbemie oyé é. Mhi lésé khi aa

‡ 1:15 Li zé Ezik 1.24; 43.2 § 1:15 Li zé iDan 7.9; 10.6 * 1:17
Li zé Aza 44.6; 48.12; Irô 2.8; 22.13

ya so ẹgbọ ọkholo shi iteva oyé e, ali khi a she mu ẹgbọ ni e lu egbewé ighiusomhi na kẹ́ fẹ́ bino, a mè khi ẹgbhòli eẹ́ lo. ³ A she mhué iregbemie, a ri egbe mie ọmumu irari eva oyémhé, aa ti egbe je ukhokho. ⁴ Ama mhi mhòli ona ya gue shi e egbe, khi a she kie inono ni a te eké mhué. ⁵ A sato ashini a ti nga ramhi elemhi ayémhé ni a te de. A mu pfi, ni a rięle emini a kpè te eké e rięle gbo ke rięle. Ini aa mu pfi, mhi ya bhale deba e ya woló ikhuli ni a ri ikpa ru e nga eyé e ashini e la le. ⁶ Ama a mhué onete ona ni a rięle. Eri angeli eyi ẹgbọ iNikolaita e kpasé e, ni o khia khi e lili e kpasé mhe. ⁷ Oni ọ ze eso, o rọ suó abi Ayémhé o gue e ye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suó nya.* Oni o da mu ọ le ne, mhi ya lama na li ni ọ le ukpamhi oora oyi agbọ ni o la Apfẹ oyi Eshinęgba ni o la iloghie.

Ebe ni a kéké ghi igba eni e miesuó ena ẹoli iSimirina

⁸ “Kéké enana ghi agéni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suó na ẹoli iSimirina.†

“Enana e khi ingmemhi eyi ọnì ọ ralo ni o gbo kpe ukhokho, ni ọ ghu-a ni ọ gbo bhale agbọ. ⁹ Mhi lęsé osoli ali umhamé oyéé, ama a mhòli ẹpfue. Mhi lęsé ungmemhi opfuęchę ni ẹgbọ ni e lu egbewé iju ni ẹa khi, e rọ ọ pfuęchę e-a, no khia khi ẹgbọ owa ugamhi oyi ọkphaghię e khi. ¹⁰ A khi na ulishi osoli ni ọq bhale na e. A ghe i, ọkphaghię ọ ya pfi eghuo lo ọgba ighumha ni a mu e fẹ́ bino, a ya nasę e ogbelé igbe. A mu irudunga oyéé mhué ramhi eghuli, eghęgħe agho, mhi ya ri arula oghie agbọ

* **2:7** Li zé Igbae 2.9; Iró 22.2; Ezik 28.13; 31.8 † **2:8** Li zé Aza 44.6; 48.12; Iró 1.17; 22.13

na e. ¹¹ Oni o zé eso, o rø suo abi Ayémhé o gue e yé igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suø nya. Oni o da mu o le ne, eghuli ni uzeva ọa ya ramhi oli egbe.[‡]

Ebe ni a kéké ghi igba eni e miesuø ena ẹoli iPagamu

¹² “Kéké ona ghi ageni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suø na iPagamu.

“Enana e khi ingmemhi eyi ọnì o mhòli itakobi ozalo-eva ni o lolo e mu. ¹³ Mhi lèṣe ashini a la, ikhi ashini ọkphaghie o ri ukpèkhomhi oyøli shi. Ama a kie mu eva oyémhé mhuè. Aa kie irudunga ni a mhòli na mhé. Gbo li shi eghéghé oyi Atipasi, ni o khi ọtséle oyémhé ni o migha shi igéshikia, ni a gbe-a shi ifu apfè oyéé ashini ọkphaghie o ngeli. ¹⁴ Ama mhi mhuè ikuku ingme shi e egbe. A mhòli egbø eghuo iteva oyéé ni e mu oséṣé oyi iBelamu mhuè. Loli o sésé oghie iBalaki o di egbø iZiréni lo olamhé. Eri o gueyé wé e le eminale ni a rø luasé obo na ikhumhi ali e ke ku itsébø. ¹⁵ Igho a gbo mhuè egbø ni e mu oséṣé oyi iNikolaita mhuè. ¹⁶ Irarigho, a mupfi. Ini ọa khi igho, mhi ya kélé bhale ya ri itakobi ni o la mhé unu nu wé kholi. ¹⁷ Oni o zé eso o rø suo abi Ayémhé o gueyé igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suø nya. Onini o da mu o le, mhi ya ri ibulédi eghuo ni a rø sheli na li le. Mhi gbo li ya ri éché opfopfo na li ni a kéké eva onogbø shi, ni ogbø okhoghuo ọa lèṣe, sè ni ogbø ni o mie oni échéli.*

Ebe ni a kéké ghi igba eni e miesuø ena ẹoli iTatira

‡ **2:11** Li zé Irø 20.14; 21.8 § **2:14** Li zé iNøba 22.5,7; 31.16;
iDœut 23.4; iNøba 25.1-3 * **2:17** Li zé Okiali 16.14-15; 16.33-34;
ijøn 6.48-50; Aza 62.2; 65.15

18 “Keké ona ghi ageni na igbaa oyи eni e mie ijesu iKirisiti suq na eoli iTiatira: Enana e khi ingmemhi eyi Omi Eshinęgba ni o mhuę ikpamhi alo ni e ge abi elemhi erali, ni awę eyoli e li abi ide. **19** Mhi lęsę ikanya eyę e, abi a li mhöli inono ali irudunga ali abi a li ga egbe e ali iregbemie ni a mhöli. A gbolo e rięle memena dęsę abi a te eke li. **20** Ama mhi mhuę ingme onana ni mhi ya gue shi e egbe. A mie oni okpotso iJezebę ogho lama, oni o lu egbolı ęmekęguele. Rote osęsę oyoli o te di eni eę ga eyemhé ya lo itsębę, ni e gbolo a le eminale ni a rö luasę ikhumhi.[†] **21** Mhi she ri eghęgħe na li ni o rö mupfi lase itsębę eyoli le, ama oa għole oli. **22** A ghe i, mhi ya ri ughuamhi pfi oli gbe she ukpho osoli, mhi ya pfi egbę ni e nu oli kia okia lo osoli, sęe ni e mupfi lase odę ękholo oyoli le. **23** Mhi ya ri eghuli gbe imioli, eghęgħe agho eni igbaa nya eyi eni e mie ijesu iKirisiti suq e ya lęsę khi mhęmħe khi oni oq bino udu ali isamhi eyi ęgbę. Mhi ya fali e ota abi ęgbęgħo o li gbe.[‡]

24 “Ama eę ni e kpole shi eoli iTiatira ni ea lama mu osęsę eyi iJezebę mhuę, ni aa lama węna owęna eyi ękphagħię ni eę lu osheli ni e limhi, mhi aa ya khi omħesę olese nga e ike. **25** A lęsę mu emini a mhöli mhuę obę egbegbę ya ramhi ni mhi rö ya bhale. **26** Oni o mu o le, ni o ri ęghuemħe oyemħe gbe ya ramhi ukpese, mhi ya ri ishishi nali ke mhęsę shi. **27** ‘O ya ri akħuli mhuę obę ke mhęsę na wę, o ya guoħo wę-a abi a lię ma ekhe.’[§] **28** O ya mhöli afu onabi mhi rote obę oyi Itamħe mie. Mhi għo ri

[†] **2:20** Li zę 1 Ighie 16.31; 2 Ighie 9.22,30 [‡] **2:23** Li zę Iwolo 7.9; ijere 17.10; Iwolo 62.12 [§] **2:27** Li zę Iwolo 2.8-9

ukpêtata anukpesumegie na ẹluzogbe na li.

29 “Oni o zé eso, o ro suó abi Ayémhé o gueyé eni igbaa nya oyí eni e mie iJesu iKirisiti suó.

3

Ebe ni a kéké ghi igba eni e miesuó ena ẹoli iSadisi

1 “Kéké ona ghi ageni na igbaa oyí eni e mie iJesu iKirisiti suó na ẹoli iSadisi.

“Enana e khi ingmemhi eyi ọnì o mu iyémhé ishilua eyi Eshinégbá ali ikpêtata ishilua mhué. Mhi lèṣé ikanya eyéé. À mhòli eva onete abi ẹzézé khi a la agbò, ama eri a ghua. **2** A guale ni a zese emini o kpó e le-a ni e nono ni e ghua. Irari khi mhi mè ikanya eyéé khi ẹa gba pfo odalo oyí Eshinégbá ọyémhé. **3** A ri itobò ighò sato emini a she mie ni a suó, a ri ọli gbe akanya, a mupfi. Ama ini aa da guale, mhi ya bhale abi oghiatò, aa ya lèṣé eghéghé ni mhi ró ya bhale na e.* **4** Abi o kie li ena, à kie mhué egbò eghuo ẹoli iSadisi ni ẹa ri ichimhi mu itsua eyéwé. E ya sò itsua epfopfo nu mhé kia, irari khi e té o. **5** Oni o mu o le, ighò o li ya sò itsua epfopfo. Mhi aa ya shishi eva oyoli ebe ni a kéké eva oyí eni e ya mhòli agbò na agbòagbò shi-a. Ama mhi ya ngmé ingmé oyoli le khasé itamhé ali igéni eyoli.† **6** Oni o zé eso, o ro suó emini Ayémhé o gueyé eni igbaa oyí eni e mie iJesu iKirisiti suó nya.

Ebe ni a kéké ghi igba eni e miesuó ena ẹoli iFiladefia

* **3:3** Li zé iMat 24.43-44; iLuk 12.39-40; Irô 16.15 † **3:5** Li zé Okiali 32.32-33; Iwolo 69.28; Irô 20.12; iMat 10.32; iLuk 12.8

⁷ “Kéké ona ghi agéni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suò na éoli iFiladefia. Ena e khi ingmemhi eyi ɔni ɔ pfuasé, ni ɔ khi igésikia, ni ɔ mhöli okpé oyi iDefidi. ɔni ɔ kha khueghie-a, ogbø ɔa lao ni ɔ dobé ya khukhu, ɔni ɔ kha khukhu, ogbø ɔa dobé khueghie-a.[‡] ⁸ Mhi lèṣé ikanya eyé e. A ghe i, mhi she khueghie odé-a shi eké na e, ni ogbø ɔa dobé ya khukhu. Mhi lèṣé khi ukuku itoto a mhöli, abotseku khi ighø, a kie ri ungmemhi oyémhé e gbe akanya, aa tigbe kie eva oyémhé. ⁹ A ghe i, mhi ya ri eni e la owa ugamhi oyi ɔkphaghie ni e lu egbewé iju ni o khia khi ɔgböholi ɛ lo, bhale ya nyéṣé ukhomhi shi ɛ ufuegé ni e lèṣé khi mhi nono ingme oyé. [§] ¹⁰ Irari khi a ri omhésé oyémhé gbe akanya ni o gueyé e a ri irabomudu ri egbe mie, mhi ya rue ɛ imufé le, ni ɔo bhale eké agbø nya. Imufé ni o ya mu ɔgbø na agbø nya fè bino. ¹¹ Mhi ya kélé bhale. Mu emini u mhöli mhué toto, ini ɔgbókhoghuo ɔ khi mie e arula oghie oyé. ¹² ɔni ɔ da mu ɔ le ne, mhi ya röli khi ɔchë elemhi Owa ugamhi oyi Eshinégbá oyémhé. ɔa ya tigbe röte aghø vu. Mhi ya kéké eva oyi Eshinégbá oyémhé shi oli egbe, li shi eva oyi éoli oyi Eshinégbá oyémhé ni o khi iJerusalému onogbo, ni o röte Eghiele oyi Eshinégbá oyémhé e tiemhile ali eva onogbo oyémhé.* ¹³ ɔni ɔ zé esø, o suò emini Ayémhé o gue e yé eni igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suò nya.

*Ebe ni a kéké ghi igba eni e miesuò ena éoli
iLaodisha*

[‡] 3:7 Li zé Aza 22.22; iJobu 12.14 [§] 3:9 Li zé Aza 49.23; 60.14;

43.4 * 3:12 Li zé Irô 21.2; Aza 62.2; 65.15

14 “Keké ona li ghi ageni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suq na ẹoli iLaodisha. Enana e khi ingmemhi eyi Atsé, ni ọ khi ọtsélé ọnì ọ zé ri egbe ẹ nga, ni ọ khi igésikia, ọnì ọ mhésé ẹ na emini Eshinegba ọ ma nya.[†] **15** Mhi lèṣe ikanya eyé ẹ khi, aa mhué utomhi wékhi eri a pfó. O kha ti ini a khi oghuo ọ lò. **16** Irarigho, itobó khi a rimhé, ni aa ró to wékhi eri a pfó, mhi ya róte unu oyémhé to ẹ pfia. **17** Irari khi a lię, ‘Mhi pfue, mhi she ti ẹpfue ma, mhi aa ke mhué emini o to mhé.’ Ama aa lèṣe khi ẹgbó eyémhé a khi, eni a vię osoli ẹ na, ena umhamé, ni e khi ezalo ali ebanqa. **18** Irarigho, mhia ye ẹ ude ni a nu mhé dẹ élomho ni a rí erali nye-a ini a mele eni e pfue-a, ni a mhóli itsua epfopfo ni aa sò, ni a ró khukhu irumheba omama eyé ẹ. Ni mhi ri ogugu na ẹ vi shi alo ni a ke mè eke. **19** Egbó ni mhi nono ingme oyewé, mhi ya dese, mhi gbo sheshe wé shi odé, irarigho a mhué ọmugbe ni a mu nyené.[‡] **20** A ghe i! Mhi migha odé mhia kpheli obó ọ, ini ọgbókhoghuo ọ suq uruli oyémhé ni ọ ró khueghie-a na mhé, mhi ya lo le, mhi nu oli le, ọ nu mhé le. **21** Ọni ọ mu ọ le, mhi ya lama na li ni ọ nu mhé shitó ukpékhomhi oghie oyémhé, ezeze abi mhémhé mhi li mu ọ le ni mhi nu Itamhé shitó ukpékhomhi oghie oyoli. **22** Ọni ọ zé eso, ọ ró suq emini Ayémhé o gueyé eni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suq.”

4

Ugamhi na iloghie

[†] **3:14** Li zé Ekpi 8.22 [‡] **3:19** Li zé Ekpi 3.12; Iburu 12.6

¹ Abi mhi rø mè ena døsø se, mhi ke gbo mè imékè olese. Mhi mè khi odø o khueghie-a shi iloghie, mhi suø khi uruli ni o kpè nu mè mhè ngme abi akala. Oø mhe, “Bhale odane ana, khi mhi ya rø khase emini a ya mè ini ena e døsø se.” ² Utoghuo kpe mhi la elemhi Ayemhé, mhi mè odalo oyemhé khi ukpékhomhi o migha iloghie, khi ogbø o shitø nga o. ³ Oni o shitø o, o li abi èché ni oø gø ni a lu ijasipa ali ikaneliani. Ogaji ni o li abi èché ughegbe ni a lu èméradi o vi gasø oni ukpékhomhi.* ⁴ Ikpékhomhi uye ali ene elese e la gasø oni ukpékhomhi. Egbali uye ogbø ali aane e shitø eni ikpékhomhi. E so itsua epfopfo, e rughu irula oghie igolu shi ukhomhi. ⁵ Røte oni ukpékhomhi oghie, inyamhisalo amè ali ingmolo oyi akphala e te oø lasele. Røte oni ukpékhomhi oghie ikpa ishilua e lala ni e khi Ayemhé ishilua eyi Èshinègba.† ⁶ Ali khi oni ukpékhomhi khi emini o li abi okè ighegbe oniemhi o la odalo òli ni o pfuasø ni a te è mè ekè gboo.

Elamhakø aane ni e mhuè ayemhé ni e zé alo gasø egbe odalo ali ukhokho, e le gasø oni ukpékhomhi oghie røli shi iteva. ⁷ Emini o mhuè ayemhé ɔnoododø o li abi idu, ɔnuzava o li abi èna, ɔnuzasø o zé alo abi ogbø, ɔnuzi-aane o li abi àkpà òdegbe ni oø fiala.‡ ⁸ Eni elamhakø aane ena e mhøli ipfua esesa esesa, e mhøli ikpamhi alo gasø idiegbe, li ghe elemhi ipfua eyewé, Èlé oguota ali èlé iyosø èa tigbe è yemhé-a, eri e lèṣé lie,
“Ipfuasø, ipfuasø, ipfuasø

* ^{4:3} Li zé Ezik 1.26-28; 10.1 † ^{4:5} Li zé Okiali 19.16; Irø 8.5; 11.19; 16.18; Ezik 1.13; Irø 1.4; iZaka 4.2 ‡ ^{4:7} Li zé Ezik 1.22,5-10; 10.14

khi Eshinègbà Ọnómhué
 Nofunè nya,
 Ọni ọ khi lòli,
 ni ọ kie kpè khi lòli,
 ali ni ọ ya bhale.”§

⁹ Ini eni elamhakò aane egho e da ri ufulumhi ali ekpè ali ikphemhi na Ọni ọ shitò oni ukpèkhomhi oghie ne, ni ọ lao a le ele na agboagbo, ¹⁰ eni egbhali uye ogbo ali aane egho, e de ya yeshi na Ọni ọ shitò oni ukpèkhomhi, e ri kphemhi na Ọni lao a le ele na agboagbo. E gueghie irula eghiele eyewé shi ekè odalo oni ukpèkhomhi oghie, eje liè.

¹¹ “U tẹo Ọnómhué ali
 Eshinègbà oyanye,
 Ni ọ mie ufulumhi
 ali ekpè ali ekpabò,
 Irari khi yeyé u ma emhikpa.
 Oghuemhé oyé u rò ma wé,
 lòli e gbo rò lao abi a li ma wé.”

5

Ebe ali Omi Osumha

¹ Mhi ke gbo mè Ọni ọ shitò oni ukpèkhomhi oghie khi ọ mu ebe ni a kéké emhi shi odalo ọli ali ukhokho ọli mhué obita. A ri eruèli ròte asha ishilua to ọli ma.* ² Mhi mè agèni ni ọ funè ni ọ tsèṣè ngme leghe ọj lie, “Oghuo ọ ya dobè maghiè eni eruèli oni ebe-a?” ³ Ama ọgbókhoghuo ọa la iloghie, wékhi ekè agbo, wékhi ikpokè na agbo, ni ọ dobè khueghie oni ebe-a, ukèneta khi eri ọ dobè ya bino elemhi oni ebe. ⁴ Mhi viè egbegbò irari khi aa

§ **4:8** Li zé Ezik 1.18; 10.12; Aza 6.2-3 * **5:1** Li zé Ezik 2.9-10;
 Aza 29.11

mẹ ogbọ ni ọ tẹọ ni ọ ya khueghie oni ebe-a wékhi ni ọ bino elemhi oli.⁵ Ọtuoghuo eni egbhali eghọ ọọ mhẹ, “Khi ke vie! Ghe khẹ, Odumhi na unuékpe oyi iJuda, Omiomi iDefidi ọ she mu ọ le. Ọ dobẹ ya khueghie oni ebe-a ali eruəli ishilua eyo-li.”[†]

⁶ Ighọ mhi mẹ khi Omi Osumha khi ọ migha odalo oyi oni ukpékhomhi oghie ni elamhakọ aane eghọ, ali eni egbhali e gase. Ọ li abinẹ khi a she kpẹ gbe oli-a. Ọ zé ekphali ishilua ali ikpamhi alo ishilua ni e khi Ayemhé ishilua eyi Eshinègba ni ọ she ghie je ekẹ agbọ nya.[‡] ⁷ Oni omi osumha ọ le ya rue oni ebe obita oyi oni ọ shítọ oni ukpékhomhi oghie. ⁸ Abi ọ rọ rue oni ebe se, eni elamhakọ aane eghọ ali egbhali uye ọgbọ ali aane, e de yeshi odalo oyi oni Omi osumha. Wewé nya ọgbogbọ ọ mu ẹfa mhöli obọ ali itasa igolu ni ituale afu ẹéra ni a tosẹ e vọ, ni e khi iromhi ni eni Eshinègba ọ she pfa na e so.[§] ⁹ E to uwolo onogbọ, e lię,

“U tẹ ọnì ọ rue oni ebe,
u gbo tẹ ọnì ọ ya maghię
eruəli ni a rọ ma ọ-a,
Irari khi a gbe-a,
U ri olia eyẹ dẹ egbọ
na Eshinègba,
egbọ ni e rọte agbọ nya bhale
rọte unuékpe nya ali
emuę ọdoda ali egbọ ọdoda nya.*

¹⁰ U rewé mele ighie
ali ekpodalo-ugamhi ni ẹ ga
Eshinègba ọyawa-a.

[†] 5:5 Li zé Igbae 49.9; Aza 11.1,10 [‡] 5:6 Li zé Aza 53.7; iZaka

4.10 [§] 5:8 Li zé Iwolo 141.2 * 5:9 Li zé Iwolo 33.3; 98.1; Aza 42.10

E ya la agbọ ke mhẹsẹ.”†

¹¹ Mhi bino mhi suò iruli eyi igéni ebubu ni e ramhi igbele ali idududu. Ele gasé oni ukpékhomhi oghie ali elamhakó egho ali eni egbhali.‡ ¹² E ri ukpokpomhi uruli i to uwolo, e lię,

“Oni o tẹo Omi osunha
ni a gbe-a ọ khi,
ni ọ mie ekpabọ ali ẹpfue
ali ilésingme ali itoto,
ali ekpẹ ali ufumhi
ali ikueghie!”

¹³ Mhi tigbe suò khi emhikpa ni a ma na iloghie ali eké agbọ ali ikpoké na agbọ ali ena oké oniemhi ali emini e lao elemhi ọli nya khi ẹ to uwolo, eę lię,
“Oni o shiọ oni ukpékhomhi
ali Omi osunha,
Ikuéghie ali ekpẹ
ali ufumhi ali ekpabọ,
e khi eyẹe, rọte
agbọagbọ ya je agbọagbọ!”

¹⁴ Eni elamhakó aane egho ẹ li, “Atsé,” eni egbhali egho, e de yeshi, e ga li.

6

Eni eruéli

¹ Mhi tókpé bino abi ọnì Omi Osumha ọ rọ maghię eruéli onododé elemhi eni eruéli ishilua-a. Mhi suò khi oghuo eni elamhakó egho o ngme abi uruli akphala, ọq li, “Bhale!” ² Mhi bino, ghe achi ọpfopfo odalo oyemhé khe! Omose ni ọ nga li ọ mu usheli mhuę, a ri arula oghie na li, ọ nga ọnì achi

† 5:10 Li zé Okiali 19.6; Iró 1.6 ‡ 5:11 Li zé iDan 7.10

ya fię abi ọkholi-okhuę ni ọ kholi mu ọ le ni ọ gbo vu ya kholi mu ọ le.*

³ Abi ọnì Omi Osumha ọ rọ maghię ẹruelì onuzi-eva-a, mhi suò khi elamhakọ ọnuzava ọ ngme, ọọ li, “Bhale!” ⁴ Mhi mè khi achi ọlese ni ọọ yilę nyogho ọ fię lasele. A ri afu na ọnì ọ nga li ni ọ rọ rue opfomhẹ eke agbọ-a, ni ọ rọ ri ẹgbọ ke gbolo egbe wę-a. A ri ọgbhoro oniemhi na li.[†]

⁵ Abi ọnì Omi Osumha ọ rọ maghię ẹruelì onuzi-ese-a, mhi suò khi elamhakọ ọnuzi-aasę ọ ngme, Ọọ li, “Bhale!” Mhi bino, ghe achi Ọbishi odalo oyemhẹ khe! Ọni ọ nga li ọ mu emini a rọ ọ mhẹsẹ ukhomhi oyi emhi.[‡] ⁶ Mhi suò khi emini o li abi uruli o la elemhi ifuabọ oyi eni elamhakọ aane egho ngme, Ọọ lie, “Ifata ogbeleghuo a ri ago oghuo oyi ado ẹ dẹ, idiakpala esę oyi Ọakpa, o li migha shi ifata ogbeleghuo. Khi yese oili olivu-a ali onyọ!”

⁷ Abi ọnì Omi Osumha ọ rọ maghię ẹruelì onuzi-ene-a, mhi suò khi uruli oyi elamhakọ ọnuzi-aane Ọọ li, “Bhale!” ⁸ Igho mhi mè achi ni ọ li abi ọnì ọ ya ghu-a. Ọni ọ nga li a lui Eghuli, ali eghiele ilimhi oo deba li udidi, a ri afu na wę ni e rọ ri ọgbhoro ali okiamhi ali ighuamhi ali elamhakọ okhẹna gbolo ẹgbọ iku akemhishi asha ene ẹgbọ na eke agbọ-a.[§]

⁹ Abi ọnì Omi Osumha ọ rọ maghię ẹruelì onuzi-ishe-a, mhi mè iyemhẹ eyi ẹgbọ na gbolo-a irari ungmehi oyi Eshinęgba ali ọtséle ni e mu mhuę ufui oni atetę. ¹⁰ Ee vię leghe, e lie, “Ọnomhuę ni ọ khi Ọna ipfuasę ali igesikia, eghęgħę onoghuo u rọ ya gue ẹgbọ na agbọ ęzo, ni u rọ ya ye okhuę ọlia

* **6:2** Li zę iZaka 1.8; 6.3,6 † **6:4** Li zę iZaka 1.8; 6.2 ‡ **6:5** Li zę iZaka 6.2,6 § **6:8** Li zę Ezik 14.21

eyi anye obø oyewé na anye?” **11** Eghéghé agho, a ri itsua epfopfo na wé. A gueyé wé e migha ne ukuku o, ramhi eghéghé ni eni eé ga nabi wewé etuangmè ni a nono ni a li gbolo-a e rø ya gba. Ezézé abi a li gbolo wewé-a.

12 Mhi bino abi o li khueghie eruëli onuzi-esesa-a. Ukpokpomhi eké o kulué. Ovo o bishi-a abi ode abuma ni a ri iriria élamhi do. Uki nya o yile-a abi olia.* **13** Ikpetata na idane e deno kule eké abi ikpamhi okhua-eni ni ea yilé ne e lié de kule ini akpekpeli ni o ze o jighise wé. **14** Irarogbe o khili ode-a abi a lié khili ighéle eké-a. Ite nya ali eké ni e la iteva oké, a rue wé ashini e la le.†‡

15 Eghéghé agho, ighie na eké agbø ali ekhemhué ali idenomø okholi ali eni e mholi ẹpfue ali eni e mholi ekpabø ali ogbokpa ali ighumha ali eni ea khi ighumha, e na ya sheli ifui irui ali eché na ite.§

16 Ee vié lu ite ali eché eniemhi, e lié we, “A de mu anye ni a ri anye sheli élöe oyi oni o shitö oni ukpékhomhi oghie ali ofu oyi oni Omi Osumha!*

17 Irari khi ogbélè ofu oniemhi oyi Eshinégbä o she ramhi ni o rø ya tiemhile shi wé o, oghuo o dobé ya migha?”†

7

*Egbo agbélè egbhuéshilua ali ene (144,000) ni a shi
oléle*

* **6:12** Li zé Irø 11.13; 16.18; Aza 13.10; iJøé 2.10,31; 3.15; iMat 24.29; iMak 13.24-25; iLuk 21.25 † **6:14** Li zé Irø 16.20 ‡ **6:14** Li zé Aza 34.4 § **6:15** Li zé Aza 2.19,21 * **6:16** Li zé Osia 10.8; iLuk 23.30 † **6:17** Li zé iJøé 2.11; iMala 3.2

¹ Ona o dòsé sè, mhi ke gbo mè khi igéni aane e migha iguabò enenene na ekè agbò. E mu akpekpeli enenene na iguabò ekè agbò gba ini akpekpeli o khi ke li ekè agbò, wèè ukhomhi okè oniemhi wèè èéra.* ² Ighò mhi kè mè agéni olese khi ọ ròte obini ovò o te è ngale lasele, ọ tsua akhuli ni a rò ọ shi emhi olélé oyì Èshinègba ni ọ la agbò. O ri uruli na leghe lu eni igéni aane egò ni a ri ekpabò na ni e rò yese ekè ali okè oniemhi-a. ³ Qò wè, “A khi yese ekè-a wèè okè oniemhi wèè èéra, sè khi awa shi olélé shi eni eè ga eyi Èshinègba alukpo se.”† ⁴ Ighò mhi suò khi eni a ròte elemhi èdèli eyi iZireni nya shi olélé, e ya khi ègbò agbèlè egbhuèshilua ali ene (144,000).

⁵ A ròte unuèkpè oyì ijuda,
shi olélé shi ègbò
agbèlè igbèva egbe (12,000).
A ròte unuèkpè oyì iRubeni,
shi olélé shi ègbò
agbèlè igbèva egbe (12,000).
A ròte unuèkpè oyì iGadi,
shi olélé shi ègbò
agbèlè igbèva egbe (12,000).
⁶ A ròte unuèkpè oyì Asha,
shi olélé shi ègbò
agbèlè igbèva egbe (12,000).
A ròte unuèkpè oyì iNafutali,
shi olélé shi ègbò
agbèlè igbèva egbe (12,000).
A ròte unuèkpè oyì iManasè,
shi olélé shi ègbò

* **7:1** Li zé ijere 49.36; iDan 7.2; iZaka 6.5 † **7:3** Li zé Ezik 9.4,6

agbélé igbèva egbe (12,000).

⁷ A ròte unuékpé oyi iSamò,
shi ọlélé shi egbò

agbélé igbèva egbe (12,000).

A ròte unuékpé oyi iLiva,
shi ọlélé shi egbò

agbélé igbèva egbe (12,000).

A ròte unuékpé oyi iSaka,
shi ọlélé shi egbò

agbélé igbèva egbe (12,000).

⁸ A ròte unuékpé oyi iZebulò,
shi ọlélé shi egbò

agbélé igbèva egbe (12,000).

A ròte unuékpé oyi iJosefu,
shi ọlélé shi egbò

agbélé igbèva egbe (12,000).

A ròte unuékpé oyi iBejami,
shi ọlélé shi egbò

agbélé igbèva egbe (12,000.)

⁹ Ona o dòsé se, mhi bino, ghe ebubu egbò ni
ogbókhoghø oà dobè ya leli khé! Ishishi khi ishishi
ali unuékpé nya ali egbò ali emue ọdòda e te bhale.
Igho e migha odalo oyi oni ukpèkhomhi oghie, e
migha odalo oyi oni Omi Osumha, e sonò itsua
epfopfo, e muno eyamhi mhøli abò. ¹⁰ E tsèse
leghe, e lie.

“Eshinègbà oni ọ shítò

oni ukpèkhomhi oghie,
Ọ mhøli ekpabò

ni ọ rò mie egbò eyoli pfuese,
igho li khi oni Omi Osumha.”

¹¹ Igéni nya e migha gasé oni ukpèkhomhi oghie,
ali eni egbhali ali elamhakò aane e de ta alo mu

eké odalo oni ukpékhomhi oghie e ga Eshinègba. **12** E
lie,
“Atse!

Ikuèghiè ali ufumhi,
ali ègbhé ali
ikphémhi ali ekpé,
ali ekpabò ali itoto,
e khi eyi Eshinègba ọyawa,
ele na agbogagbo.
Atse!”

13 Igho ɔgbhalì ɔghuo elemhi wé ọ nu mhé ngme
o mhé, “Eghuo egho e khi ni e sònò itsua epfopfo?
U lèṣé obini e té bhale?”

14 Mhiè ọli, “Óga, yeyé u ya lèṣé.”‡
Oo mhé, “Ena e khi eni e pfue oni ukpokpomhi
ajilimhé, e she pfuè itsua eyewé-a, e ri ọlia eyi ọnì
Omi Osumha rewé pfuase. **15** Irarigho,
“E rø migha odalo
ukpékhomhi oghie
oyi Eshinègba.

Ni e la
elemhi Owa oyi Eshinègba oyoli
ke ga li ele ọguota ali eliyosé.
Oni ọ shitò oni
ukpékhomhi oghie oyoli,
o ya ri okholo oyoli
khukhu wé.

16 Okiamhi ọa ke
gbo ya gbe wé ghue,
wékhi okiamé o kẹ ya gbe wé ghue.
A ya khukhu wé ovò erere,

‡ **7:14** Li zé iDan 12.1; iMat 24.21; iMak 13.19

oa kę tosę wę ghue. §
 17 Irari khi ɔni Omi Osumha
 ni ɔ migha odalo oni
 ukpékhomhi oghie,
 ɔ ya ri əloe ke khu wę.
 O ręwę je okę amę
 ni o ri agbọ a na ɔgbọ.
 Eshinęgba ɔ ya shishi wę amevię alo-a.”*

8

Eruęli onuzi-ishilua

¹ Abi ɔni Omi Osumha ɔ rę maghię ęruę onuzi-ishilua-a, iloghie o kękékę elemhi iminiti uye ali igbe.

² Igho mhi mę igeni oshilua ni eę migha odalo oyi Eshinęgba, khi a ri ikala ishilua na wę.

³ Agęni ęlese ɔ bhale ya migha atęte. O tsua ilolo oyi ęlomho. A ri afu ituale ne e bu na li ni ɔ ya tosę, gbo li shi iromhi ni eni Eshinęgba ɔ she pfa na e so. *

Q la oni atęte ęlomho ni o la oni eghiele tosę wę. *

⁴ Ewoli eyi oni ituale afu ęéra ni aa tosę ali iromhi eyi eni Eshinęgba ɔ she pfa na, e rętę obọ oyi ɔni agęni nga idane deba Eshinęgba. ⁵ Igho ɔni agęni ɔ rue oni ilolo, ɔ wę erali ni e la ukhomhi oni atęte vó ɔ. O pfı ɔlı tiemhi ekę agbọ, igho ikphala e de, ali ingmolo, ali inyamhise alo amę, ali ekę ikulue. †

Eni ikala

§ **7:16** Li zę Aza 49.10 * **7:17** Li zę Iwolo 23.1; Ezik 34.23; Iwolo 23.2; Aza 49.10; 25.8 * **8:3** Li zę Emę 9.1; Okiali 30.1,3 † **8:5** Li zę iLęv 16.12; Ezik 10.2; Okiali 19.16; Irę 11.19; 16.18

6 Mena, igéni oshilua ni e mhóli ikala ishilua e mu egbe ni e rø pfi wé.

7 Agéni ɔnoododé ɔ pfi akala oyoli, eché amé ali erali e kuma olia wushe kugbe, e de ku shi ekékhé. Ukiéké opfoghuo akemhishi esé oyi eké agbø, o to-a. Asheghuo akhemhi shi esé oyi ejera nya e toa, ebili nya e toa.[‡]

8 Agéni ɔnuzi ava o pfi akala oyoli, emini o li abi ute o lala, a pfi oli lo oké oniemhi. Ukiéké oghuo ini a kemhi oni oké oniemhi shi asha esé o mele olia-a⁹ asheghuo akemhi shi esé elamhakó ni e laø e ghuloa, asheghuo akemhishi esé okó-oké eniemhi ni e la oni oké e tséke-a.

10 Agéni ɔnuzasé ɔ pfi akala oyoli, ukpokpomhi ukpétata ni o lala abi ubili, o røte idane pfa, o de ya shi asheghuo akemhi oké nya shi asha-esé ali inu wé ni oké e te e chôchó.[§] **11** Eva oyi oni ukpétata a lu Oyala. Asheghuo akemhi-shi esé amé eyi oké nya ni o de pfilo eghø e yala, ebubu ęgbø e ghuloa irari khi eni amé oké e yala.*

12 Agéni ɔnuzi-aane o pfi akala oyoli, a gbe emhi shi asheghuo akhi ovø-a shi asha esé, ali akhi uki-a shi asha esé, ali akhi ikpétata-a shi asha esé. Eni asha esesé ena e bishi-a. A khi ogbe-a shi asha esé, o bi obili-a, ighø a li li khi ęliyosé-a shi asha esé, ákpá ɔa ge.[†]

13 Abi mhi li bino eghø, mhi suø khi ákpá ɔdegbe ni ɔ la irarogbe fiala, ɔ viø, ɔ lie, “Epfua, Epfua! Epfua o khi na eni e la eke agbø itobø ikala ni igéni aasé enekpøle e ya pfi.”

[‡] **8:7** Li zé Okiali 9.23-25; Ezik 38.22 [§] **8:10** Li zé Aza 14.12

^{*} **8:11** Li zé ijere 9.15 [†] **8:12** Li zé Aza 13.10; Ezik 32.7; ijøe 2.10,31; 3.15

9

¹ Ageni onuzi-oshe o pfi akala oyoli. Mhi mē ukpētata ni o rōte idane de tiemhile ekekhe. A ri okpē oyi odē oyi ilimhi na ningolō na li. ² Abi o rō khueghie odē oyi oni ilimhi na ningolō-a, ewoli e rōte o lasele abi ewoli ni e rōte avuerē lasele. Ovo ali irarogbe e bishi-a irari eni ewoli ni e rōte oni ilimhi na ningolō lasele.* ³ Initso e rōte eni ewoli vē e kule ekē agbō, a ri afu na wē ni e rō muhé ekpabō nabi eyi izage.† ⁴ A gueyē wē e khi ri unu ti ebuli ali emhi ékōmhi ɔkhoghua wékhi oqra na ekē agbō, ama e ke nasē ẹgbō ni ea mhōli olelē oyi Eshinégbá shi alukpo oyewé.‡ ⁵ Aa lie wē e gbolo eni ẹgbō ena-a, ama ni e rō nasē wē iki ishe. Utomhi ni e to wē, eri e li abi utomhi oyi okpi ini o ta ɔgbo. ⁶ Egheghé ni a ngme ena, ẹgbō e ya ke nono eghuli ama ea ya mē, o ya ghōle wē ni e ghu-a ama eghuli o ya mē wē na.§

⁷ Eni initso e li abi ichi ni a mu egbe shi okhōli. E rughu emini o li abi arula oghie igolu shi ukhomhi, alo eyewē e li abi alo ẹgbō.* ⁸ Itsu eyewē e li abi itsu eyi ikpotso, akō eyewē e li abi akō idumhi.† ⁹ E zé ipfiapfia shi egbe abi awulu akhuli ni ɔkhōli-okhué o rō a mu aye. Okeke ni ipfua eyewē e kpe, e li abi okeke oyi ichi ikhuli ni e lo bu ni e na lē okhué.‡ ¹⁰ E zé ighia ali ẹka, ee ta abi ikpi, e mhōli ekpabō shi eni ighia ni e rō na ẹgbō osoli iki ishe. ¹¹ E mhōli oghie oyewē ni o khi ageni oyi ilimhi na ningolō. Abi a lu eva oyoli o khi Abadoni a lu oli

* **9:2** Li zé Igbae 19.28 † **9:3** Li zé Okiali 10.12-15 ‡ **9:4** Li zé Ezik 9.4 § **9:6** Li zé ijebu 3.21; ijere 8.3 * **9:7** Li zé ijøe 2.4
† **9:8** Li zé ijøe 1.6 ‡ **9:9** Li zé ijøe 2.5

elemhi Iburu. Ama Apolionti a lu qli elemhi iGiriki.
(Oni o Yesse-a a ri ona ngme.)

¹² Epfua onododé ó she dòsé, ama epfua eva elese ẹa bhale ne.

Akala onuzi-esesa

¹³ Agéni ọnuzi-osasa o pfi akala oyoli, mhi suq khi uruli o ròte igo ene oyi ateté igolu ni o kpò eké le ni o la odalo oyi Eshinégba ngme lasele. § ¹⁴ O gueyé ọnì agéni ọnuzi-osasa oghø oq li, “Taghié igéni aane ni a gé shi epfè oké oniemhi na lu iYufiretisi-a.” ¹⁵ Ighø a li rue eni igéni aane eghø obo-a, ni a she gé shi aghø, rø khé oni eghéghé ona, ali ogbélè ali uki ona, ali ukpe ona, ni e ya gbolo ęgbø igbekhi esé na eké agbø ona-a. ¹⁶ Ekhòli-okhué etuangmè ni a rø shi eké e khé okholi e bu ramhi udududu asha egbhuégbé, 200,000,000. Mhi suq etuangmè ni a lu wé.

¹⁷ Abi eni ichi ali eni e nga wé e li na, abi mhi mè wé elemhi iméalo oyémhé. Iwulu ikhuli ni ekhòli-okhué e rø o mu aye eyewé, ee yilé nyogho abi erali, e li abi egholi ibulu na koli, o mhòli oyilé abi ófu. Ikhomhi eyi eni ichi e li abi ikhomhi idumhi, erali, ewòli ali ofulu e ròte wé unu lasele. ¹⁸ Igbekhi asha esé ęgbø nya, eni erali ali ewòli ali ofulu ni e ròte wé unu lasele e gbolo-a. ¹⁹ Ekpabø eyi eni ichi e la wé unu ali ighia. Irari khi eri ighia eyewé e li abi enyé, e zé ikhomhi ni e rø kuale ęgbø utse.

²⁰ Ęgbø ni e kpole shi agbø ni oni opfuse ọa gbolo-a, ẹa kie mu pfi lase ikanya abø eyewé le. Ẹa lase ekphaghié igaga le, li shi ugamhi eyi ikhumhi ni a ri igolu ali élomho ali idé ali ééra khali. Ikhumhi ni

ea ya mè eke wékhi eri eę suq eso, wékhi eri e dobę
e kia.* ²¹ Wékhi eri e lama mu pfí lase ugbeli le, ali
imhésé imumu ali itsébø ilili ali ighiatø idodo.

10

Oni ageni ali ebe níkeke

¹ Ighø mhi mè ageni nofunę ôlese, khi o ròte idane
e tiemhile, o ri otughunu khukhu egbe, ogaji o vi
gasę oli ukhomhi, alo eyoli e li abi ovø, awę eyoli
e li abi oche erali. ² O mhøli ukuku ebe mhøli obø
ni o khueghie-a shi eke. O gbose owę obita oyøli
shi elemhi okę oniemhi, o ri owę ogobø nga eke. ³ O
ri ukpokpomhi uruli pfie lasele leghe abi odemhi
oø khoshé. Abi o rø pfie, uruli ikphala ishilua e
ngme. ⁴ Abi eni ikphala ishilua e rø ngme se, mhi
nono ni mhi kékë shi ebe, ama mhi suq khi uruli o
ròte idane lię, “Ri emini eni ikphala ishilua eghø e
ngme sheli, khi kékë wę shi eke.”

⁵ Ighø oni ageni ni mhi mè ni o migha okę
oniemhi ali ekékhet eghø, o yasę obita oyøli nga
ukhui. ⁶ O ri eva oyi Eshinęgba ni o lao le ele na
agboagbø romhi ishe. Oni o ma ukhui ali emhikpa
ni e lao, ali eke ali emhikpa ni e la o ali okę oniemhi
ali emhikpa ni e lao. Oo, “Emhi enana ea ke ya
tęsę ni e rø bhale ya tsę. ⁷ Ama khi ogbelę ni ageni
onuzi-oshilua o da ya pfí akala oyøli, Eshinęgba o ya
khueghie osheli oyøli-a ni o gba abi o li gue oli yę
eni eę ga ni e khi emekęguele eyoli.”*

⁸ Ighø uruli ni mhi ròte iloghie suq eghø o gbo nu
mhę ngme, oø mhę, “Lę ya mie ageni ni o migha

* **9:20** Li zę Iwolo 115.4-7; 135.15-17; iDan 5.23 * **10:7** Li zę
Okiali 20.11; iDęut 32.40; iDan 12.7; Emq 3.7

oké oniemhi ali ekékhé ighéle ebe ni o khueghie-a, ni o la li obo.”

⁹ Igho mhi lè deba oni ageni mhię o ri oni ebe níkeke ogħo na mhę. Oq mħe, “Mq oli le. O ya yese ē elemhi-a, ama o ya violo ē unu abi iwo.” ¹⁰ Mhi mie oni ageni oni ebe níkeke obo, mhi roli le. O violo mhę unu abi iwo, ama abi mhi rø roli le se, oo yala mhę elemhi.[†] ¹¹ Igho a gueyé mhę, “U mema ya mekéguele shi ebubu unuékpe, ali egbo ali emue ɔdoda ali ighie egbe.”

11

Eni ɔtsele aava

¹ Igho a ri ufulo ni o li abi ukpokpo ni a rø o mhęse emhi na mhę, a gueyé mhę, “Lè ya mhęse Owa Ugamhi oyi Eshinęgħba ali ateté ali eni ē ga ugħamhi akaghħo.” ² Khi mhęse atukpapfę oniemhi oyoli, kħi mhęse oli irari kħi a she roli na iJeta. Wewwē e ya lighi oni əoli no pfuasę ekę-á elemhi iki egbhueva ali eva (42.)[‡] ³ Mhi ya ri afu na ɔtsele aava eyemħę. E ya mekē guele elemhi ogbęle agbęle ali egbhuegħes (1,260.) E sò ide ibuma.”

⁴ ɔtsele aava ena e kħi eċċa olivu eva ali emhi eva ni a ri ákpá ru ē nga ni e migha odalo oyi Onomħue ni o mħue ekę agħo.[‡] ⁵ Ini ɔgħokħogħuo qo dua ni loli kwale wę utse, erali e røte wę unu fię ya tosé eni ebe wę-a. Ina ebe wę ni e nono ni e kwale wę utse e mema li ya ghua. ⁶ E mholi afu ni e rø pfi okpę ukħui ini amę o kħi ruę eghęgħe ni e rø da mę guele ne. E għo mholi afu ni e rø mu amę oké

[†] **10:10** Li zę Ezik 2.8.-3.3. * **11:1** Li zę Ezik 40.3; iZaka 2.1-2

[‡] **11:2** Li zę iLuk 21.24 [‡] **11:4** Li zę iZaka 4.3,11-14

mele ọlia-a. E gbo ku ighuamhi khi ighuamhi she eké abi o li ghole wé shi. §

⁷ Ini e da pfi ọ otselé se ne, inyagbemhi ni ọ ya rōte ilimhi na ningoló lasele ọ ya tsua mu wé, ọ mu wé ọ le, ọ gbolo wé-a.* ⁸ Ilimhi eyewé e ya de yeshi ifui ẹoli ni o funé ashini a la gbe Ọnomhué ọyewé-a shi apfida. Irókhokhọ iSodomu ali ijipiti ẹoli ona o khi.† ⁹ Ogbelé esé ali ukhukui, egbó na agbó nya ali ẹdèli ali emué áli ushishi e ya ke nise uruli bino ilimhi eyewé, ea lama rewé tó. ¹⁰ Egbó na eké agbó e ya ke ghéle shi eghuli ni e ghu, eé bola, e dè isomhopfa a ghi egbewé, irari khi emekéguele aava egho, e she nase egbó ni e la eké agbó khue.

¹¹ Ama abi ele esé ali ukhukhui e rō doṣe, Ayémhé oyí Eshinégbá ni mhóli agbó o lo wé egbe, e vule migha. Ulishi oniemhi o lo egbó ni e mē wé egbe.‡ ¹² Igho e suò uruli na leghe o rōte idane ngme. Oq wé, “Ngale odane oola.” Igho e li nga idane elemhi otughunu. Ebe wé e lese fe kpee. §

¹³ Oni eghéghé a mē ukpokpomhi inighise eké ni o ku eké asheghuo akemhishi igbe oyí oni ẹoli lué. Egbo agbelé oshilua, 7,000, e ghuloa, ulishi o mu egbó ni e kpóle, e kueghie Eshinégbá ni o la iloghie.

¹⁴ Opfuse onuzi-eva o she doṣe, opfuse onuzi-esé o kélé ya bhale.

Akala onuzi-ishilua

¹⁵ Igho agéni onuzi-oshilua o pfi akala oyóli, igho ikpokpo iruli e la idane ngme. Ee lié, “Eghiele agbó o she mele

§ **11:6** Li zé 1 Ighie 17.1; Okiali 7.17-19; 1 iSam 4.8 * **11:7** Li zé iDan 7.7,21; Iró 13.5-7; 17.8 † **11:8** Li zé Aza 1.9-10 ‡ **11:11** Li zé Ezik 37.10 § **11:12** Li zé 2 Ighie 2.11

eghiele oyi ṁnomhuę oyawa-a,
ali onayi iKirisiti ọyoli-a.

O ya mhęse ke le agbọagbọ.”*

16 Egbhali uye ali aane ni e shitọ ukpékhomhi
oyewę odalo Ḗshinęgba, e de ya ta alo mu ekę ga
Eshinęgba. **17** Ee lie,
“Anye ri ikphemhi ne,

Eshinęgba ṁnomhuę Nofunę nya,
Oni ọ kхи loli, ọnि ọ kpę kхи loli,
irari kхи u she rue
ekpabọ eniemhi eyę,
u she e mhęse.

18 Abi elemhi e rọ bi ishishi,
yeyę u li mhöli ofu.†

Eghęghę o she ramhi
ni u rọ ya guę eni eghua ęzọ,
ni u rọ ya ri eleli na eni ęę ga eyę
ni e kхи emekęguele,
ali eni Ḗshinęgba ọ she pfa na
ni e ri ekpę na eva oye,
ghe egbo ni ea mu ęloe
ali ekhemliue,
abi u li pfuse eni e pfuse ekę agbọ-a.”

19 Igho a li khueghie Owa ugamhi oyi Ḗshinęgba
na iloghie-a, a mę Akpati Ishobọ agho. Igho in-
yamhisalo ali ukpimhi ali ingmolo ali ikphala, ekę
e de kuluę, echę rōte idane deno kule.‡

12

Oni Okpotso ali Oligio oniemhi

* **11:15** Li zę Okiali 15.18; iDan 2.44; 7.14,27 † **11:18** Li zę Iwolo
2.5; 110.5; 115.13 ‡ **11:19** Li zę Irọ 8.5; 16.18,21

¹ Ukpokpomhi irókhase onyaloa o feli shi idane: Okpotso ọ ya lao ni itsua ni ọ so e khi ovo, uki o kpoké awé eyoli, arula oghie oyí ikpétata igbèva o rughu oli ukhomhi. ² Oọ mè. Ọ tséṣé leghe elemhi otomhé abi ọ ró ya bia. ³ Igho emhi olese o gbo feli shi idane, ukpokpomhi Oligio oniémhi oyilé ni ọ zé ikhomhi ishilua ali ekphali igbe, ali ọ rughu irula oghie ishilua shi ukhomhi.* ⁴ O ri ughia oyoli fuomhi asheghuo akemhishi ese ikpétata ni e la ukhuli pfino kule eké agbó. Oni Oligio oniémhi ọ migha ọnì ọkpotso ni oku ọ to egho odalo, ni o ba mè asha gbe ọli ọnì omó ogho le, ini a lèṣé bia li lasele.† ⁵ Oni ọkpotso ọ bia ọmose ni ọ ya ri ọtsuodu akhuli mhésé na egbó ni e la eké agbó nya. Ama a ba ọnì omó eké rue ya nga idane ghi Eshinégbá ali ukpékhomhi eghiele oyoli.‡ ⁶ Oni ọkpotso, ọ na je ọdagbe ifufu asha ni Eshinégbá o riéle shi eké khé ọli ni a la ya dua li egbe ogbélé agbélé ali eghbhuegbésé (1,260.)

⁷ Igho okholi o lasele shi obini ilogbie, iMakieni ali igéni eyoli, e nu ọnì inyagbemhi i khòli. Oni Oligio oniémhi ali igéni eyoli e mie wé abo oni okholi.§ ⁸ Ama ọa mhué ekpabó tẹ́ iMakieni ali igéni eyoli oni okholi. Ashini a kpé ró na wé obini ilogbie o de wé obo-a. ⁹ A pfi ọnì ukpokpomhi ọnì Oligio oniémhi ogho tiemhile eké agbó, ọnì enyé ọnédé ogho ni a lu Etse ali Okphaghịe, ọnì ọ di agbó nya ya da odé, a pfi oli tiemhile eké agbó, a li pfi igéni eyoli li tiemhile.* ¹⁰ Igho mhi suò ukpokpomhi uruli

* **12:3** Li zé iDan 7.7 † **12:4** Li zé iDan 8.10 ‡ **12:5** Li zé Aza 66.7; Iwolo 2.9 § **12:7** Li zé iDan 10.13,21; 12.1; iJu 9 * **12:9** Li zé Igbae 3.1; iLuk 10.18

obini ilogbie khi oọ li,
 “Mena, imiepfuese
 ali ekpabọ ali
 Eghiele oyi Èshinègbà ọyawa
 e she bhale!
 IKirisiti ọyoli ni o ze
 o she ri afu ọyoli khase.
 Irari kхи Okphaghie,
 ni o gue ezo o shi
 inyoghuo awa egbe,
 odalo oyi Èshinègbà
 ghe ẹlẹ ọguota ghe ẹlẹ-iyosé,
 a she pfi ọli tiemhile.†

11 E gbe ọli mu ọli le,
 itobọ ọlia eyi ọnì Omi Osumha
 ali ingmemhi ọtsele oyewé.
 Ea ligho nono ingme agbọ oyewé,
 ni o rẹwẹ ya ke
 ti je ukhokho na eghuli.

12 Irarigho, a ke ghelé,
 ee ilogbie ali ẹgbọ
 ni e la elemhi ọli.

Ama epfua o khi na
 e eké ali oké oniemhi,
 irari kхи Okphaghie
 o she ri ofu tiemhie deba e!
 Ofu o she vọ li elemhi,
 irari kхи o lẹṣe kхи
 ukuku ẹghéghé o ke mholi.”

13 Abi ọnì Oligio ọniemhi o rọ mè khi a she pfi
 luę tiemhile eké, o khu ọnì ọkpotsø ni o bia ọnì
 ọmọ ọmose. **14** Ama a ri ipfua eva eyi àkpà òdegbe

† **12:10** Li zé iJobu 1.9-11; iZaka 3.1

oniémhi na li, ni o rø fiala je odatage ifufu. Ikhi obini a rięle shi ekę khę oli ni a la ya ri ęloe khu oli, eghęghę ali ighęghę ali ukhukhui eghęghę ni o khi ikpe esę ali ukhukhui, ini ɔni inyagbemhi ɔ khi ri emhi li o.‡ 15 Oni Oligio ɔniémhi ɔ røte unu ku amę lasele abi okę ni oo tu, rø khu ɔni ɔkpotso ni o ba ri ochikpho fuomhi oli ya gbe. 16 Ama ekę o kpaghie ɔni ɔkpotso obø irari khi ekę o nya unu-a ri oni okę da ni ɔni Oligio ɔniémhi ɔ røte unu kpa ku le. 17 Igho ɔni inyagbemhi ɔ pfaa deba ɔni ɔkpotso, ɔ ya mu okholi vule shi imi oli enekpole ɔ, ikhi eni e ri Omhęse eyi Eshinęgba gbe akanya, ni e ri igesikia mu ɔtsęle oyi iJesu. 18 Igho ɔni Oligio ɔniémhi ɔ migha egele okę oniémhi.

13

Oni Inyagbemhi ni o røte okę oniémhi lasele

1 Mhi mę inyagbemhi khi ɔ røte elemhi okę oniémhi ngale. Ọ zę ekphę igbe ali ikhomhi ishilua, ɔ rughu irula oghie igbe shi eni ekphali. Ukhomhi ɔgbogbø a kékę eva ni o khi ungmehi ipfiunu-a shi.* 2 Oni inyagbemhi ni mhi mę, ɔ li abi erekę, awę eyoli e li abi eyi akpogene, unu oyoli o li abi unu ɔdumhi. Oni oligio ɔniémhi ɔ ri afu na ɔni inyagbemhi ni o rø mhöli ekpabø rø ke mhęse abi oghie.† 3 Akuale ɔni inyagbemhi ukpokpomhi utse ni o gę ugboko oniémhi. Ama oni ugboko ogho o bie. O ri abø sha agbø nya, e vę deba li. 4 Egbø ee ga ɔni Oligio ɔniémhi irari khi ɔ she ri afu na ɔni ęlamhakö, ęgbø e li ga ɔni ęlamhakö, e lie, “Oghuo ɔ

‡ 12:14 Li zę iDan 7.25; 12.7 * 13:1 Li zę iDan 7.3; Irø 17.3,7-12

† 13:2 Li zę iDan 7.4-6

li abi ọnि inyagbemhi!” “Oghuo ọ dobę ya nu ọnि inyagbemhi khòli?”

⁵ A ri unu na ọnि ẹlamhakọ ni ọ rọ ngme ing-memhi ẹmuèbe ali ipfiunu-a. A ri eghéghé na li ni ọ rọ ri afu oyoli gbe akanya iki egbhueva ali eva. ⁶ Ọ khueghie unu-a, ọ ngme ipfiunu-a deba Eshinègba, rọ pfluèchẹ́ eva oyи Eshinègba ali ashini oọ la ali egbọ ni e nu ọli la iloghie-a.[‡] ⁷ A ri afu na li ni ọ nu eni Eshinègba ọ she pfa na khòli, ali ni ọ mu wẹ ọ le. A ri afu na li ni ọ mhesé shi ẹdèli nya, egbọ ali ẹmuè ọdoda ali ishishi. ⁸ Egbọ ni e la eké agbọ nya e ya ke ga ọnि inyagbemhi. Eni ea ga ọnि inyagbemhi ọná, e khi eni a kéké eva oyewé shi ebe ni a kéké eva oyи eni e ya mhòli agbọ na agbóagbọ shi, není a ma agbọ. Oni ebe agbọ ona o khi ebe agbọ oyи Omi Osumha ni a rọ luasé obo.*

⁹ Ọni ọ mhòli eso, ọ rọ suó!

¹⁰ Eni okhòli o ya mu,
o mema yá mu wẹ.
Eni a ya gbolo-a,
a mema ri itakobi
ya gbolo wẹ-a.

Eri a ri ona lię eni Eshinègba ọ pfa na e ri irabómudu ri egbe mie, e ri igésikia ke khase.[†]

Oni Inyagbemhi ni ọ röte agbọ lasele

¹¹ Igho mhi gbo mè inyagbemhi ọlese ni ọ röte eké e lasele. Ọ zé ekphali eva abi omi osumha, ọọ ngme abi oligio ọnìemhi. ¹² Ọ ri afu oyи inyagbemhi ọnि odode e gbe akanya na li. Ọ ri itoto ri egbọ na eké agbọ ọ ga inyagbemhi ọnododé, ikhi ọnि

‡ **13:6** Li zé iDan 7.8,25; 11.36 § **13:7** Li zé iDan 7.21 * **13:8**
Li zé Iwolo 69.28 † **13:10** Li zé ijere 15.2; 43.11

ukpokpomhi ugboko oyoli o she bie. ¹³ O riéle irókhase ɔnyaloa enefuné, o ga ri erali róte idane e tiemhile, ni egbo ee me. ¹⁴ Itobo irókhase ni a ri afu oyi inyagbemhi ɔnodoxe lina a riéle, o di egbo ni e la eké agbo. O gueyé wé e khali ikhumhi, ró kхи ufumhi na ɔni inyagbemhi ni oni itakobi o kuali utse, ni o kie la agbo. ¹⁵ A ri afu na li ni o ri ayémhé na oni ikhumhi irókhókhó oyi ɔni inyagbemhi ɔnodoxe, ni o dobé ke ngme, ali ni a ke gbolo egbo ni ea lama ga li-a. ¹⁶ O gbo ri itoto mu ɔgbókpa shi olelé shi obita okekhi alukpo, ghe egbo eniemhi ali enikeke, ghe eni e mhóli ɔpfue ali eni ea mhóli, ghe eni ea kхи ighumha ali eni e kхи ighumha. ¹⁷ Ogbókhóghuo ɔa dobé ke e dë emhikhóghuo wekhi eri o ró o dë, se ni oni o mhóli olelé ogho, ni o kхи eva oyi ɔni inyagbemhi ali inóba oyi eva oyoli.

¹⁸ Eri onana gueyé awa, awa mhóli ilé singme. Oni o lolo lésé ingme o sa abi a ri oni inóba ona ngme. Oni inóba kхи (666), egbhué uye ali igbe ali egbhué ikpamhi esesa. Inóba ni o migha shi ɔgbó ná.

14

Oni Omi Osumha ali eni egbo agbelé egbhuéshilua ali ene (144,000)

¹ Igho mhi bino. Ghe Omi Osumha odalo oyémhé kхи o migha Ute iZayo. Egbo 144,000 (agbelé egbhuéshilua ali ene) ni a kéké eva oyoli ali eva oyi itali shi wé alukpo e nu oli migha.* ² Mhi ya róte idane suó uruli abi ikhoshé oyi utumhi oyi oké nofuné

* **14:1** Li zé Ezik 9.4; Iró 7.3

ni o rôte ikhomhi eché tu e tiemhile. Oo ngmolo abi akphala. Oni uruli ni mhi suq, o li abi ini eni e kpheli efa, eé kpheli efa. ³ E to uwolo onogbô odalo ukpékhomhi oghie ali ukpeloe oyî eni elamhako aane ni Eshinégbâ o ma ali ukpeloe oyî eni egbhali. Ogbokhôghuo qa dobé wéna oni uwolo ogho, se ni egbô agbélé egbhuéshilua ali ene egho (144,000), ni a she rôte eké agbô pfasheké. ⁴ Enana e khi egbô ni ea ri ikpotso ri ichimhi mu egbewé, irari khi eri e ri egbewé shi ipfuase. E deba oni Omi Osumha a je obiobini o je kpa. Eni a rôte ifuabô egbô pfasheké e khi ni a rôte ododé rô na Eshinégbâ ali oni Omi Osumha pfo. ⁵ Ogbô qa mè egbholi okhôghuo unu oyewé, irari khi ea mhôli umhagueüli okhôghuo.†

Eni Igéni Aasé

⁶ Igho mhi mè agéni olese khi o la iteva irarogbe e fiala, o mhué usomhi onete na agboagbô ni o rô ya tsabô gueyé egbô na agbô, ikhi eni e là ishishi nya, ali édêli nya, ali émué-khi-émué ali egbô kpa. ⁷ O ri ukpokpomhi uruli lié, “Na ulishi Eshinégbâ, ri ufumhi nali, irari khi eghéghé iguézo oyoli o she ramhi, a ke ga oni o ma idane ali eké ni o ma oké oniemhi ali ashini amé o te e chôchô.”‡

⁸ Agéni olese onuzava o deba li, oo, “IBabilô okékhui o de, oni o ri onyô ni oa pfuase oyoli ona okia na ishishi nya da.”‡

⁹ Agéni onuzi-aasé o deba wé, o ri ukpokpomhi uruli lié, “Ini ogbokhôghuo o ga oni inyagbemhi ali ikhumhi oyoli, ni o rô mie olelé oyoli shi alukpo, okékhui obo, ¹⁰ oni ogbô ogho, o ya rôte onyô elemhi

† 14:5 Li zé iZef 3.13 ‡ 14:8 Li zé Aza 21.9; ijere 51.8; Irô 18.2

ibibi oyi Èshinègba li da, ikhi onyø ni aa pfosé-a ni a she ku vø uko elemhi ibibi oyoli. A ya ri ofulu ni øø lala biobiobio tosé òli-a ukpéloe oyi igéni eni e pfuasé ali ukpéloe oyi òni Omi Osumha.^{§ 11} Ewoli oyi anasémhé eyewé ee nga idane agboagbo. Eni e ga òni inyagbemhi ali inyagbemhi ni a khali, ali ònini ò da mie ọlélé oyi eva eyoli ne, ea mhué iyémhé shi ẹléoguota, shi ẹliyosé.”^{*} ¹² Eri onana o gueyé eni Èshinègba ọ pfa na e ri irabomudu ri egbe mie, ikhi eni e ri omhésé eyi Èshinègba a gbe akanya, ni e ri igéskia a deba ijesu.

¹³ Igho mhi suø khi uruli o ròte idane lië, “Kéké onana: Ikhivosé o khi na eni e ghu-a shi elemhi Onomhué ròte memena vu.”

“Ikhivosé o khi na wé egbegbó!” “Igho Ayémhé ọ ngmé, khi e ya yémhé inyama-egbe agbó-a, irari khi eminete ni e riéle, e ya deba wé!”

Ikhièsé oyi eké agbó

¹⁴ Igho mhi bino, mhi mè otughunu opfopfo odalo oyémhé. Óni ọ shitò ọ, “Ó li abi Omi Ogbo.” Ọ rughu arula igolu oyi oghie shi ukhomhi, o ri agaga ni øø mu mholi obò.^{† 15} Agéni ọlese ọ ròte Owa oyi Èshinègba lasele ri ukpokpomhi uruli lu òni ọ shitò nga ukhomhi otughunu egho leghe, øø li, “Rue agaga oyé ni u ke kхиèsé, irari khi eghéghé ikhièsé o she ramhi, irari khi agbó o she bie ni a kхиèsé.”^{‡ 16} Igho òni ọ shitò otughunu egho, ọ ri agaga oyoli kхиèsé agbó.

§ **14:10** Li zé Aza 51.17; Igbae 19.24; Ezik 38.22 * **14:11** Li zé Aza 34.10 † **14:14** Li zé iDan 7.13 ‡ **14:15** Li zé ijøé 3.13

¹⁷ Ageni olese o rôte Owa oyî Eshinègbâ na iloghie fié lasele, lòli o li mhòli agaga ni oqo mu. ¹⁸ Igho ageni olese o rôte ateté fié lasele, ikhi ageni ni o mhòli omhèsé shi erali. O ri uruli oniemhi lu oni o mhòli agaga ni oqo mu egho leghe, oqo li, “Rue agaga oni oqo mu oyé, ni u rô khiesé ipfonu eké agbo-a, irari khi ipfonu e she yile!” ¹⁹ Igho oni ageni o pfi agaga oyoli gasé eké agbo, o khièsé ipfonu nya, o ku wé lo ashini a te e mino onyo. Amino onyo ona, elemhi ibibi oyî Eshinègbâ o migha shi. ²⁰ Igho a la ashini a la amino onyo ni o la olase oni eoli ri awé gue we. Olia e rôte oni amino onyo tu lasele. Utumhi oyî oni olia o ga nuata ramhi imali egbhuègbe, e limhi abi eté-awé ishe. §

15

Igeni oshilua ni e tsua anasemhé ishilua

¹ Igho, mhi mé irôkhase oniemhi ni o mu eloe olese ukhomhi idane, ikhi igeni oshilua ni e mhòli anasemhé ishilua ni e khi eni e kpukhokho, irari khi wewé Eshinègbâ o rô ya gbe ofu oyoli ukhomhi. ² Mhi mé emini o li abi oké ighegbe oniemhi ni erali e sólo shi, o migha epfè oké oniemhi. Egbô ni e mu oni inyagbemhi ali oni ikhumhi oyoli ali inoba oyî eva oyoli o le, e mu efà ni Eshinègbâ o rô na wé mhué abo. ³ E to uwolo oyî iMosisi oni oqo ga oyî Eshinègbâ ali uwolo oyî oni Omi Osumha, e lié, “Ufumhi ali qshabô
e khi ikanya eyé,
Eshinègbâ Onomhué Nofuné nya.

Ipfuasé ali igesikia

ode eyé e khi,
 oghie ni ọ mholi ishishi nya!*

⁴ Oghuo ọa ya na
 ulishi oyé Ọnómhué,
 ni ọa ya ri ufumhi
 bhale ghi eva oyé?
 Irari khi yeyeghuo kpele
 u khi ọnì ọ pfuasé.
 Ishishi nya e ya bhale
 ya kuéghie ẹ, irari khi
 ikanya ipfuase eyé
 e she ri egbe khase.”†

⁵ Onana o dòṣe se, mhi bino, mhi mè Owa oyi Eshinégbà na iloghie, ni o khi Igholo oyi ọtsele khi o khueghie-a.‡ ⁶ Ròte oni owa ugamhi, eni igéni oshilua ni e mholi anasémhé ishilua e te lasele. E sònò itsua ni e pfuasé ni ee gé nyanyanya, e ri ọgbènè igolu mu aye. ⁷ Igho ọtuoghùo eni elamhákò aane ni e mholi ayémhé egho, e ri italabi igolu ishilua ni ofu oyi Eshinégbà e la, na eni igéni os-hilua. Ikhi Eshinégbà, ni ọ lao lè agboagbò. ⁸ Oni owa ugamhi o vo ewòli oyi ufumhi ali ekpabò oyi Eshinégbà. Ogbò ọkhoghuo ọa la ọ ni ọ dobè lo oni owa ugamhi ya ramhi ni eni anasémhé ishilua e rò gba pfo.§

16

Italabi ishilua ofu eyi Eshinégbà

* ^{15:3} Li zé Okiali 15.1 † ^{15:4} Li zé ijere 10.7; Iwolo 86.9 ‡ ^{15:5} Li zé Okiali 38.21 § ^{15:8} Li zé Okiali 40.34; 1 Ighie 8.10-11; 2 Okhé 5.13-14; Aza 6.4

¹ Igho mhi suq khi uruli na leghe o róte oni Owa ugamhi oyi Eshinégbá gueyé eni igéni oshilua, “A ka ku eni italabi ishilua eyi ofu oyi Eshinégbá shi eke agbó.” ² Agéni ɔnoododé o vu ya ku atalabi oyóli shi eke agbó. Iwali igboko ebe ni e lolo e to, e gé egbó ni e mhóli ɔlélé oyí ɔni inyagbemhi, ni e ga ɔni inyagbemhi ni a khali.*

³ Agéni ɔnuzava o ya ku atalabi oyóli lo oké oniémhí, oni oké oniémhí o mele ɔlia eyí egbó ni e ghua-a. Emhikpa ni e mhóli ayémhé ni e la elemhi oni oké oniémhí e ghuloa.

⁴ Agéni ɔnuzi-aasé, o ku atalabi oyóli lo oké ali ichóchó amé, e mele ɔlia-a.[†] ⁵ Mhi suq khi agéni ni a ri amé nga obó khi ɔq li,

“Oguésó-ezo ni o pfuasé
u khi, irari khi
u gué sò ingme ena,
Yeyé u khi Eshinégbá Nò pfuasé,
Yeyé u la o memena,
ni u kpé la o, ni u gbo ya la o,
itobó khi igésekia u ró o sò ezo eyé.

⁶ Irari khi egbó e she gbolo

eni a pfa na-a
ali emekéguele,

u she ri ɔlia na wé da,
abi o ti shi!”

⁷ Mhi suq khi atéte o tsése, oq,

“Guéguégué,
Eshinégbá ɔnómhué Nòfuné nya,
iguezo eyé, eyi igésekia
ali eni e te odé e khi!”

* ^{16:2} Li zé Okiali 9.10 † ^{16:4} Li zé Okiali 7.17-21; Iwolo 78.44

8 Agéni ọnuzi-aane o ku atalabi oyoli ku ovó, a ri ekpabó na ovó o ri erali ke tosé ẹgbó-a. **9** Egbó e daghié-a irari utomhi oyi erali, e zé ẹmuébe na eva oyi Èshinègba ni o mhóli ekpabó ró mhésé na anasémhé enana, ama éa lama mupfi ni e ri ufumhi na eva oyoli.

10 Agéni ọnuzi-oshe o ku atalabi oyoli kushi ukpékhomhi oghie oyi ọní inyagbemhi, eghiele oyoli o la obili. Egbó e ngomhi élémhi unu, shi oya.[‡] **11** E ku itsé na Èshinègba na iloghie irari utomhi ali igboko eyewé, ama éa lama mupfi lase odé ọkhóló oyewé le.

12 Agéni ọnuzi-osasa o ku atalabi oyoli lo oké iYufiretisi ni o fu, o khakha amé-a ni ighie na obini ovó o te e ngale e mè asha róte dòsé. **13** Ighó mhi mè khi ikhiakhiamhi iyémhé aasé ni e li abi ikele e róte unu oyi ọní oligio ọniemhi ali unu oyi inyagbemhi ali unu oyi ọmekéguele oyi ẹgbhóló, lasele. **14** Wewé e khi iyémhé ọkphaghien ni eé gbe ikanya ọshabó, ni e fié deba ighie ni e la eké agbó nya, ni e ya ti wé gbili shi okhóló ogbélé oyi Èshinègba Nō funé nya.

15 “A ghe i, mhi ya bhale abi oghiató! Ikhivosé o khi na ọgbó ni o ya guale, ni o ya ri eloé khu idé eyoli ini o khi banó-a ni a mè ọli irumheba!”*

16 Ighó eni iyémhé ọkphaghien e ti wé gbili ashini a ri élémhi Iburu e lui Amagedó.[†]

17 Agéni ọnuzi-oshilua o ku atalabi oyoli nga idane, ighó uruli na leghe o róte Owa ugamhi oyi

[‡] **16:10** Li zé Okiali 10.21 § **16:12** Li zé Aza 11.15 * **16:15** Li zé iMat 24.43-44; iLuk 12.39-40; Iró 3.3 † **16:16** Li zé 2 Ighie 23.29; iZaka 12.11

Eshinègbà ròtè ukpékhomhi eghiele ngme lasele, oò li, “A she rièlè òli!” ¹⁸ Ighò, inyamhisalo amé, ali ukpimhi ali ingmolo oyì ikphala ali inighise ekè ee bhale. Inighise nabi ọgbò-a kpè mè ghue abi a te ma ọgbò shi ekè agbò. Oni inighise o ga khi oniemhil‡ ¹⁹ Oni ẹoli oniemhi o kemhi asha ese, ẹoli oyì eni ishishi nya e dé kua. Eshinègbà o sato ẹoli iBabilò no fu egbe. O mhésé uko ni onyò ofu oyòli o vò nali. § ²⁰ Ekè ni e la iteva elemhi okè nya e kelea, aa ke mè ite ekhoghuo.* ²¹ Echë amé na idane eniemhi e ròtè idane de mu ẹgbo. Ee ngmanò ku Eshinègbà irari eni opfuse oyì eni echë amé, irari khi oni opfuse o kholò gba.†

17

Adegbe nofunè

¹ Ighò ageni oghuo ni o mhòli italabi ishilua o bhale, oò mhè, “Bhale khi mhi ya ri abi a li ya nasè ọnì adegbè ọnòfunè khase, ikhi ẹoli oniemhi ni o la epfè okè ni e bu.* ² Lòli ighie na ekè agbò e nu kia okia, onyò okia eyòli e gbe ẹgbo ni e la ekè agbò.”†

³ Ighò ọnì ageni o rue mhè je ọdagbe ifufu elemhi Ayèmhè. Ighò mhi mè ọkpotso ni o shitò nga in-yagbemhi ọyile, ni o le iwali eva ipfiunu-a, o ze ikhomhi ishilua ali ekphali igbe.‡ ⁴ Oni ọkpotso o sonò itsua eyile, a ga mema ri igolu ali ifefè ali ema rò khuèsé òli-a. O mu uko igolu mhòli obò ni

‡ **16:18** Li zé Irò 8.5; 11.13,19 § **16:19** Li zé Aza 51.17 * **16:20** Li zé Irò 6.14 † **16:21** Li zé Okiali 9.23; Irò 11.19 * **17:1** Li zé ijere 51.13 † **17:2** Li zé Aza 23.17; ijere 51.7 ‡ **17:3** Li zé Irò 13.1

o vó emhi ighuighué ali ikanya ichimhi eyi itsébó eyoli.^{§ 5} Emhi osheli na kéké shi oli alukpo khi.

Osheli.

IBabilo Oniemhi.

Inyó idegbe nya.

Ali inyó itsébó nya.⁶ Mhi mè kхи oni okpotso, o da
olia eyi egbó ni a pfa na, olia eyi eni a gbe-a irari
khi e mie ijesu suo.

Abi mhi ró mè oli, mhi yila.

⁷ Igho oni ageni oq mhe, “Elo o zé ni u ró yila?
Mhi ya gueyé osheli oyí oni okpotso ali oyí oni
inyagbemhi ni oq nga, ni o zé ikhomhi ishilua ali
ekphali igbe.⁸ Oni inyagbemhi ni u mè ni o kpé
khi, mena ni qa ke khi loli, o ya róte ilimhi na
ningolo ngale ya je epfua oyoli. Abó e ya sha egbó
ni e la agbó ni aa kéké eva oyewé shi ebe ni a kéké
eva oyí eni e ya mhóli agbó na agbóagbó shi, róte
igbaekéle agbó, ini e mè oni inyagbemhi irari khi,
o kpé khi, mena qa ke khi, ni qa ya bhale.*

⁹ “Onana o khi emini ogbó te e sa usamhi
ilesingme. Eni ikhomhi ishilua egho, e khi ikhomhi
ite ishilua ni oni okpotso oq shito.¹⁰ Ighie oshilua
e li gbo khi. Etuoshe o, e she ghua, oghuo oq kiele
e mhésé, oni o kpóle qa bhale ne. Ini o da bhale,
o mema ya lao ukuku eghéghé.¹¹ Oni inyagbemhi
ni o kpé lao ni qa ke lao egho, o khi oghie onuzi-
olale, abeghuo loli ali oshilua enekpóle e li, o ya li
je epfua oyoli.

¹² “Eni ekphali igbe ni u mè egho, e khi ighie
ogbe ni aa ri eghiele na ne, ama a ya ri afu na wé
elemhi iwakati oghuo tsé ni e ró mhésé abi ighie, li

shi ọn̄i inyagbemhi.[†] ¹³ Enana emhi oghuo e k̄hi, e ya ri ekpab̄o ali afu oyew̄e na ọn̄i inyagbemhi. ¹⁴ E ya nu ọn̄i Omi Osumha kh̄oli. Ọni Omi Osumha ọ ya gbe w̄e oni okh̄oli, irari k̄hi Ọn̄omhuē ọyi enemhuē ọ k̄hi, ali Oghie ni o mh̄oli ighie ọ k̄hi. Irari k̄hi e nu ọli la, w̄ew̄e ọ lu ni ọ z̄e, ali ni e k̄hi eni e ri igesikia deba li.”

¹⁵ Igho ọn̄i ageni ọq̄ mhe, “Eni ok̄e eniemhi ni u me, ni ọn̄i adegb̄e ọ shit̄o, egbo ali ebubu egbo ali ishishi ali emue ọdoda e la agho. ¹⁶ Ọni inyagbemhi ali ekphali igbe ni u me egho e ya biselemhi ọn̄i adegb̄e. Efufuse ọli-a, e ban̄o ọli-a, e nyano li elamhi egbe ro le, e ri erali tos̄e ọli-a. ¹⁷ Irari k̄hi Eshinęgba ọ roli shi w̄e udu e rielę emini ọ gba, loli e ro lama kugbe ri ekpab̄o eyew̄e na ọn̄i inyagbemhi ni ọ mh̄es̄e, ya ramhi ni ungmehi oyi Eshinęgba o ro bhale ya ts̄e. ¹⁸ Ọni ọkpotso ni u me loli ọ k̄hi oni ẹoli oniemhi ni ọq̄ mh̄es̄e na ighie na agbo.”

18

Udemhi oyi iBabilo

¹ Onana ọ dɔs̄e se, mhi me ageni olese k̄hi ọ rote ilogchie e tiemhile. Ọ mh̄oli afunofunę, uḡemhi oyoli o ri ek̄e agbo ọ ge nyanyanya. ² Ọ ri uruli oniemhi tses̄e leghe, ọ li.

“Eoli iBabilo Oniemhi,
o she de.
O she mele ugbebo
oyi iyemh̄e eyi
okphaghię-a,
ali ashini iyemh̄e
okphaghię e la lese,

[†] **17:12** Li z̄e iDan 7.24

ashini ipfeli ali elamhako
 ni aa pfuasé ni aa ghué,
 eé la.*

³ Irari khi ishishi nya,
 e she kpokpó onyø,
 ni o ri ujili e kpha,
 ikhi onyø okia oyøli.
 Ighie na eké agbø
 e she kia okia deba li.
 Eduoki na eké agbø,
 e she røte
 iliagbø-tsukua oyøli
 mhué ẹpfue.”†

⁴ Ighø mhi suø uruli olese ni o røte idane lië,
 “Egbø eyemhé, a na li egbe kua,
 ini a khi mhué okemhi
 shi olamhé eyøli,
 ini a khi mhué okemhi
 shi osoli anasemhé oyøli.‡

⁵ Irari khi olamhé eyøli
 e she tigbili yagha ramhi idane,
 Eshinègba ọ she sato
 umha-guèli eyøli.§

⁶ Á li ọli, abi ọ li e,
 á fali ọli ota asha eva
 shi ikanya ni ọ gbe.

Onyø ni o toto ni ọ rø na e da,
 a sò oghogho nali da asha eva.*

⁷ A ri osoli ali oyala nali

* **18:2** Li zé Aza 13.21; 21.9; ijere 50.39; 51.8; Irø 14.8 † **18:3** Li zé Aza 23.17; ijere 51.7 ‡ **18:4** Li zé Aza 48.20; ijere 50.8; 51.6,45

§ **18:5** Li zé Igbae 18.20-21; ijere 51.9 * **18:6** Li zé Iwolo 137.8;
 ijere 50.29

ni o guę to ufumhi ali ępfue
 ni ɔ rąna egboli.
 Irari khi eri Ọni Okpotso
 ɔ la ekelemhi tono obɔ udu lie,
 ‘Mhemhé mhi khi ọni olele!
 Mhi aa tigbe ya khi
 ọsamhi-olimhi,
 mhi aa tigbe ya
 mę oya egbe ghue.’
⁸ Irarigho, ogbeleghuo
 anasemhé oyoli
 o rɔ ya sha rughu ɔli,
 shi eghuli ali evię
 ali okiamhi.

A ya ri erali tosę ɔli-a.

Irari khi Eşinęgba Onomhuę
 ni ɔ ya gue ɔli eżo,
 ọnofunę nya ɔ khi.”[†]

⁹ “Ini ighie na agbɔ ni e kia okia deba li, ni e nu
 ɔli li agbɔ tsua kua, e ya vię, e vię evię oya na li, ini
 e mę ewoli erali ni eę tosę ɔli-a. ¹⁰ E ya tapfia migha
 ke vie irari ulishi osoli ni a na li, eę lie,

“ ‘Eekhue o Eekhue o
 yęye ęoli nofunę,
 iBabilo ęoli no mhuę ekpabö!

Elemhi iwakati oghuo tsę
 epfua oyę o she bhale!”[‡]

¹¹ “Eduoki na agbɔ e ya vię ɔli e vię oya irari khi
 ɔgbokhoghuo ɔa ke nu wę ya dę itsua. [§] ¹² Itsua igolu
 ali ęlomho, imiechę ni e somhotse ni e ghalę, ifefę
 ali ema, ide epfopfo na kpishi, ali eni ę yile, ghe

[†] **18:8** Li zę Aza 47.7-9 [‡] **18:10** Li zę Ezik 26.16-17 [§] **18:11** Li
 zę Ezik 27.31,36

ena wono, ali ilolo eni eyile ali itsua ododa ni a ri oqra ni e pfie khali, ali itsua ododa ni a ri ekphali eni khali, ali eera ni e ghalé, idé ali ikhuli ali eché imabo. ¹³ Ali alagho na lu ikinamoni ali ɔshamhi ali ituale afu eera ali ituale ni a ku e shi olimhi egbe, ali atike ni oq pfie ni o ghalé ali onyø ali oili ali ifulawa ali ikpamhi emhi ni a lu ado, ena ali isumha ali ichi ali amoku ni ichi eç tsua, li shi egbo ni e khi ighumha.*

¹⁴“Eni eduoki e ya lië oli, ‘Imomhi ni u ri ukpeloe shi eké e khé, o she mè na. Əpfue ali ɔsuemhé eyé nya e she kele-a, ni a ke dobé gbolo mè ya mie.’ ¹⁵ Eduoki ni e ri emhi enana dè ni e mè elele əpfue rote obø oyi ɔni ɔkpotso, e ya migha tapfia, ulishi osoli ni o mè oq mu wé. E ya vié e vié oya,^{† 16} e vié nyogho, ee lië,

“‘Eekhue-o! Eekhue-o,
eoli Onofuné,
ni a ri iwulu iché eneyile,
ni a ri igolu ali eché
ni e ghalé ali ifefé
khué akhué!

¹⁷ Aboriékhi igho,
elemhi iwakati oghuo tsé,
eni əpfue eniemhi egho
e li opfu-a.’‡

“Eni e khi ega ɔkɔ-oke oniemhi nya ali eni e lo ɔkɔ-oke oniemhi ya asha ali eni e gua li ali eni e rote oke oniemhi e mie ifata, e ya tapfia migha. ¹⁸ Ini e mè ewoli eyi utomhi oyoli, e ya lië, ‘Eoli okhoghuo o

* **18:13** Li zé Ezik 27.12,13,22 † **18:15** Li zé Ezik 27.31,36

‡ **18:17** Li zé Aza 23.14; Ezik 27.26-30

la ọ ni o li abi oni ẹoli oniemhi?[§] **19** E yalo ifufu ku ukhomhi, e ri evié ali oya vié leghe, ee lie,^{*}
 “ ‘Eekhue-o! Eekhue-o,
 yeye ẹoli oniemhi,
 ni eni e mhöli
 ọkọ-oke oniemhi nya,
 e te mhöli ẹpfue eyewé
 róte ọsuemhé oyi oni ẹoli!
 Elemhi iwakati oghuo tsé
 a ró pfuse ọli-a.[†]

20 A ri itobo li
 ke ghele, iloghie,
 A ke ghele,
 eé eni a pfa na
 ali ighiusomhi na kẹe ali emekéguele!

Irari khi Eshinègbá
 ọ she gue ọli ezo
 shi abi ọ li nasé e.’ ”[‡]

21 Igho agéni nofuné o rue udumhi eché ni o li abi
 eché iko pfilo oni oké oniemhi, ọq li,
 “Ekpabó na guo
 a ró ya guogho
 ẹoli iBabiló oniemhi-a,
 aa ké gbo ya
 mè e éloe ghue.[§]

22 Ogbó ọa ke gbo ya suó
 uruli efa
 wékhi oyi emini áá kpheli
 wékhi oyi ofele,

[§] **18:18** Lizé Ezik 27.32 * **18:19** Lizé Ezik 27.30-34 † **18:19** Li
 zé Ezik 27.30-34 ‡ **18:20** Li zé iDéut 32.43; ijere 51.48 § **18:21**
 Li zé ijere 51.63-64; Ezik 26.21

wékhi oyi akala
 elemhi yéyé oni éoli ona ghue.
 Ogbo qá ke ya mè
 ogbakanya ókhoghuo
 elemhi é ghue.
 Ogbo qá ke ya suó
 okeke emini a mhéli iko,
 elemhi é ghue.*
 23 Erali ákpá qá ke gbo ya gé
 elemhi é ghue,
 wékhi eri a ya gbo suó
 uruli eni é zu ode
 elemhi é ghue.
 Eduoki eyé e khi
 égbó eni e funé na eké agbó,
 u ri ogbhó oye
 di ishishi nya wasé-a.†
 24 Elemhi oni éoli a mè
 ólia eyi emekeguele
 ali eyi eni a pfa na,
 ali eni a gboloa shi eké agbó nya.”‡

19

Okuekhoogo!

¹ Onana o dòse se, mhi suó uruli ni o li abi okeke
 oniemhi oyi ebubu égbó obini iloghie khi oo tséshé,
 oo lié,
 “Okuekhoogo,
 Imiepfuese ali ufumhi
 ali ekpabó khi

* **18:22** Li zé Ezik 26.13; Aza 24.8 † **18:23** Li zé iJere 7.34; 25.10

‡ **18:24** Li zé iJere 51.49

eyi Ẹshinègbà ọyawa.

² Irari kхи igueζo oyoli
eyi igesikia ali
eni e sheshe e khi.
O she pfa ẹzø mu
adegbe ọnøfunę,
oni o she ri okia eyoli
yeṣe eke agbo-a.
Ẹshinègbà o she ye okholi
to ọlia eyi eni eę ga eyoli.”*

³ Igho e gbo tsese, e lię,
“Okuekhoogo!
Ewoli eyoli e she e nga
idane agboagbo.”†

⁴ Igho egbhali uye ali aane ali elamhako aane, e
de yeshi, e ga Ẹshinègbà ni o shitò oni ukpékhomhi
oghie, e lię,
“Atse! Okuekhoogo!”

⁵ Uruli o ròte oni ukpékhomhi oghie ngme oọ lię,
“A kuéghie
Eshinègbà Ọyawa,
eę ni eę ga eyoli nya,
eę ni a na ulishi oyoli,
ghe egbo ni e fu
ali eni e she!”‡

⁶ Igho mhi suò uruli ni o li abi uruli oniemhi oyi
ebubu egbo ni o li abi ingmolo oyi oké ni oọ tu, ni
o gbo li abi ingmolo oyi akphala. Ee lię,
“Okuekhoogo!

Irari kхи Ẹshinègbà
Onomhuę oyawa Nofunę nya,

* **19:2** Li zę iDęut 32.43; 2 Ighie 9.7 † **19:3** Li zę Aza 34.10

‡ **19:5** Li zę Iwolo 115.13

loli ọ le oghie!§
7 Awa ke ghẹle,
 egbe ke mu awa,
 awa ri ufumhi nali!
 Irari khi izu-ode oyi
 ọn Omi Osumha
 o she ramhi,
 ọmueshi ọ she mu egbe shi eke.
8 Ode opfopfo
 ni o dala ni o pfuasẹ,
 a rọ nali sọ.”
 (Oni Ode opfopfo, igue ngeli oyi eni a pfa na o
 migha shi.)

9 Oni ageni ọq mhẹ, “Kéké khi. ‘Ikhivosẹ o khi na
 egbọ ni a lu shi oni ukue aruele oyi izu-ode oyi ọn Omi Osumha.’” Ọ gbolo e mhẹ, “Ingmemhi enana,
 egbegbi ingmemhi eyi Eshinęgba e khi.”*

10 Igho mhi de ya wugha li awẹ ni mhi ga li.
 Ama ọq mhẹ, “Khi li ghẹ! Ọni ọq ga nabi yẹyẹ ali
 ọnabi inyoghuo e enekpole mhi khi ni e mu ọtsélé
 oyi iJesu mhuę. Ga Eshinęgba! Irari khi ọtsélé oyi
 iJesu o khi ayemhé imekeguele.”

Oni ọ nga achi opfopfo

11 Igho mhi mè khi iloghie o khueghie-a mhi mè
 achi opfopfo. Ọni ọ nga li a lu ọzé-regbenga ali ọn O
 khi igesikia. Odè ni ọa mhuę azéba ọ te e sọ ezọ,
 ni ọ te e khọli.† **12** Ikpamhi alo eyoli e li abi elemhi
 ere. Ọ rughu irula oghie ni e bu. Ọ mholi eva ni a
 kéké shi ọli egbe ni ọgbọ ọlese ọa lẹsẹ, se ni loli ghuo
 kpele.‡ **13** Ọ sọ awulu ni a sọ ọlia. Eva ni a lu ọli khi,

§ **19:6** Li zé Ezik 1.24; Iwolo 93.1; 97.1; 99.1 * **19:9** Li zé iMat
 22.2-3 † **19:11** Li zé Ezik 1.1; Iwolo 96.13; Aza 11.4 ‡ **19:12** Li
 zé iDan 10.6

“Ungmemhi oyи Eshinęgba.” ¹⁴ Ekhόli-okhuę ni e la iloghie e deba li kia, e sònò itsua epfopfo ni e dala ni e pfuasę, e nga ichi epfopfo. ¹⁵ Itakobi ni oò mu o ròte unu oyoli lasele, ni o rò ya khόli eni ishishi. Otsuòdu akhuli o rò ya ke mhésę na eni ishishi. O ya ròte ashini a te è mino-onyò mino onyò lasele, Ikhi onyò no khi ofu oniemhi oyи Eshinęgba Nofunę nya. ^{§ 16} A kéké eva, “Oghie Ni o Mholi Ighie, Ali Onomhuę Ni o Mholi Ekhemhuę,” shi awulu na dogo oyoli ali ukhiowę oyoli. ¹⁷ Ighό mhi mè ageni khi o migha ovò, ni o vię lasele leghe lui ipfeli ni e la irarogbe è fiala, “A bhale a ka legba shi aruele obgomhi oniemhi oyи Eshinęgba. ¹⁸ Eghęghę aghό ni a le elamhi idiegbe oyи ighie ali ega ekhόli-okhuę ni e ri ekhόli-okhuę e ye okhuę, ali elamhi idiegbe eyi egbō nefunę, shi elamhi ichi ali eni e nga wę, ali elamhi idiegbe egbō nya, shi ighumha ali eni ea khi ighumha ghe egbō enikeke ali egbō eniemhi.”*

¹⁹ Ighό mhi mè ɔni inyagbemhi ali ighie na eke agbō ali ekhόli-okhuę eyoli khi e lona kugbe, ni e rò nu ɔni o nga ɔni achi ali ekhόli-okhuę eyoli khόli. ²⁰ Ama a mu ɔni inyagbemhi ma ɔmekęguele oyи egbhόli oyoli, ɔni o ri eva oyoli gbe irôkhasé ɔnyaloa. Eni irôkhasé ena o rò di egbō ni e mie eni olelę eyi ɔni inyagbemhi shi egbe, ni e ga irôkhόkho oyoli ni a khali. ɔni inyagbemhi ali ɔni ɔmekęguele oyи egbhόli, a mu wę pfilo uyele erali ni ofulu o la to kua yala. ^{† 21} Eni e kpole, a ri itakobi ɔni o ròte unu oyи ɔni o nga ɔni achi gbolo wę-a. Eni ipfeli nya e ri elamhi idiegbe eyewę le.

§ **19:15** Li zę Iwolo 2.9; Aza 63.3; iJóę 3.13; Iró 14.20 * **19:18** Li zę Ezik 39.17-20 † **19:20** Li zę Iró 13.1-18

20

Ikpe Agbélé

¹ Igho mhi mè khi agéni o ròte idane e tiemhile o mu okpé ilimhi na ningolo mhòli obø, o tsua ukpokpomhi uwéghé. ² O gamhi oni oligio oniemhi rue, ikhi enyé onédé ogho ni o khi etse ali Okphaghie, o gé oli ikpe agbélé oghuo.* ³ O pfi oli lo oni ilimhi na ningolo, o pfi okpé o. O pfi oni ilimhi na ningolo unu ma, ini o khi ke gbo mè asha di ishishi egbø, ya ramhi ni eni ikpe agbélé e rø ya gba. Ini ona o dòsé se, a mema ya rue oli obø-a ukuku eghéghé.

⁴ Igho mhi mè ikpékhomhi ighie. Eni e shitø o, e khi eni a ri afu na ni e ri egbø gue ezø. Igho mhi gbo li mè iyémhé eyi egbø ni a kholo ikhomhi o, irari ọtséle ni e pfi na iJesu ali ungmehi oyì Èshinègba. Eni egbø ena èa ga oni inyagbemhi wékhi irókhókhø eyoli, wékhi eri e mie oléle oyoli shi atété ukhomhi, wékhi obø. E ya te eghuli guale, e ya nu iKirisiti mhésé ikpe agbélé.† ⁵ Egbo ni e kpole ni e ghuloa èa ke ròte eghuli guale, ramhi ni ikpe agbélé egho e rø gba. Onana o khi iròte eghuli guale onodode. ⁶ Ikhivosé ali ipfuasé e khi eyi eni e mhòli obø shi iguale onodode onana. Eghuli onuzi-eva oà mhòli ekpabø shi egbø eghoghø egbe, ama e ya khi ekpodalo-ugamhi eyi Èshinègba ali eyi iKirisiti. E ya nu oli mhésé ikpe agbélé.

⁷ Ini eni ikpe agbélé e gba se, a ya taghié Okphaghie owa ighumha oyoli-a. ⁸ O ya fié lasele ya di egbø ni e la ishishi nya na eké agbø, ikhi egbø ni a

* **20:2** Li zé Igbae 3.1 † **20:4** Li zé iDan 7.9,22

lu iGogi ali iMagogi, ni ọ rọ ti wẹ gbili shi okhōli. Eri e bu abi ekhashę ni e la egele okę oniemhi.^{‡ 9} Igho e to ogholi ya gbe ekę agbo khia, e pfi gasę apfę eyi egbo eyi Eshinęgba, ęoli ni ọ nono egbegbo. Ama erali e rōte idane tiemhile ya tosę wę-a.¹⁰ Oni etse ni ọ di wę, a mu qli pfilo erali ilimhi iriérię ni ofulu o la to kua yala. Ikhi ashini a pfi ɔni inyagbemhi ali ɔmekęguele oyi egbhōli lo. A ya la agho na wę osoli agboagbo, no gbe no bi.

A ri eni e ghu-a gue ęzö

¹¹ Igho mhi mę ukpokpomhi ukpękhomhi oghie opfopfo ali ɔni ọ shitö ọ. Abi ọ shitö egho, ekę ali ukhui e kele-a, ęa ke mę ashikhoghuo la.¹² Igho mhi mę egbo ni e ghuloa, ghe eniemhi, ali enikeke, e migha odalo oni ukpękhomhi oghie. Igho a khueghie ebe ni e bu-a. A gbo khueghie ebe olese-a ni o khi ebe ni a kękę eva oyi eni e ya mhōli agbo na agboagbo shi. A gue eni e ghu-a ęzö abi ikanya ni e gbe e li, abi a li kękę wę shi eni ebe.^{§ 13} Okę o kpa egbo ni e ghuloa shi ọ ku lasele. Eghuli, ali ilimhi, e khueghie unu-a kpa egbo ni e la elemhi wę ku lasele. A gue ogbogbo nya ęzö abi ọ li gbe.¹⁴ Igho a pfi Eghuli, ali ilimhi lo uyele erali. Erali ilimhi iriérię onana o khi eghuli onuzi-eva.¹⁵ Onini eva oyoli ọa da la oni ebe ni a kękę eva oyi eni e ya mhōli agbo na agboagbo shi ne, eri a ya pfi qli pfilo oni erali ilimhi iriérię.

21

IJerusalemu Onogbo

[‡] **20:8** Li zę Ezik 7.2; 38.2,9,15 [§] **20:12** Li zę iDan 7.9-10

¹ Igho mhi li mè ilogbie onogbo ali ekè agbò onogbo. Ilögbe onodode ali ekè agbò onododé e she kala-a, igho li khi okè oniemhi.* ² Mhi mè oni ẹoli ni o pfuasé ikhi oni ijerusalemu onogbo khi o ròte idane e tiemhile ròte obò oyì Èshinègbà, abi ọmueshi ni a khuésé somhotse è ghi ọdò li.† ³ Igho mhi suò ukpokpomhi uruli khi o ròte oni eghiele e liè, “A ghe khé! Èshinègbà ọ ri apfè oyòli tiemhile deba egbò, eri ọ ke ya nu egbò ngeli kugbe, eni egbò e ya khi egbò eyòli, Èshinègbà ọ ya nu wè la kugbe.‡ ⁴ O ya shishi wè amevié alo-a, eghuli ọa ke ya lao, wékhi eri a kẹ ke viè wékhi asha o ke ya ke to ogbò, irari khi emini edio e she dòsé.”§

⁵ Oni ọ shitò oni ukpékhomhi oghie ọò li, “Ghe khé, Mhi ri emhikpa a mele enegbò-al!” Igho ọò, “Kéké emhi enana shi ekè irari khi ingmemhi ni a ri egbe è da ni e khi igésikia e khi.”

⁶ Ọò mhe, “A she li oli. Mhémhé mhi Aafa ali Omega, mhémhé mhi khi igbaekèlé ni mhi khi ọzukhomhi. Oni okiamè ọò gbe, mhi ya ròte okè ni ọò chòchò amé, ni o ri agbò a na ọgbò na li da afuè.* ⁷ Oni ọ da mu ọ le ne, ọ ya mhòli ikhivòsé ona, ni, Mhémhé mhi ya khi Èshinègbà oyòli, lòli o khi omimhé.† ⁸ Ama egbò ni e khi enulishi ali eni ea ya lama miesuò, ena angelí ichimhi ali egbugbeli, ali ena itsébò eni e mu imhésé ogbhò ali eni ega ikhumhi, ali e lo egbhòli nya, okiemhi oyewé o ya khi erali ilimhi irieriè ni ofulu la to kua yala.

* **21:1** Li zé Aza 65.17; 66.22; 2 iPit 3.13 † **21:2** Li zé Aza 52.1; 61.10; Irò 3.12 ‡ **21:3** Li zé Ezik 37.27; iLèv 26.11,12 § **21:4** Li zé Aza 25.8; 35.10; 65.19 * **21:6** Li zé Aza 55.1 † **21:7** Li zé 2 iSam 7.14; Iwolo 89.26-27

Onana khi eghuli onuzi-eva.”

⁹ Ageni oghuo eni oshilua ni ọ mholi italabi ishilua ni e vo anasemhé ishilua ni e kpe ukhokho, ọ bhale ya liẹ mhe, “Bhale, mhi ya ri oni Ọmueshi onogbọ khase, ni ọ khi ughue oni Omi Osumha.”

¹⁰ Elemhi oni ayemhé, oni ageni ọ tsua mhé nga ukhomhi ute oniemhi ni o yagha, ọ remhé khase oni Eoli-No-pfuaṣe ikhi iJerusalemu, khi o rōte idane te obø oyi Eshinègbà a tiemhile.[‡] ¹¹ O ri ufumhi oyi Eshinègbà gẹ nyanyanya. Ugemhi oyoli o li abi ècheli ni o somhi otse ni a lu ijasipa ni o li abi ughegbe. ¹² O mholi ukpokpomhi ugbe ni o yagha ni o mholi odè inuékpe igbèva. Eni odè inuékpe, igeni ogbava e la ọ. Eni odè inuékpe igbèva ena a kéké eva eyi èdèli igbèva eyi iZiréni shi ọ. ¹³ Odè inuékpe esesé e la obø-ugbe enenene oyi oni ugbe. Esé e la ukiékiet obini ovø o te e ngale oyoli, esé e la ukiékiet obita, esé e la ukiékiet ogobø, esé e li la ukiékiet obini ovø o te e lo eko.[§] ¹⁴ Oni ugbe ni o gasé oni ẹoli o mholi eché irögbeké igbèva. Eni eché irögbeke ena, a kéké eva eyi ighiusomhi na kẹ ogbava eyi oni Omi Osumha shi ọ.

¹⁵ Oni ọ nu mhé e ngme, o mholi ukpokpo ni a rø mhesé emhi ni o khi igolu ni ọ rø ya mhesé oni ẹoli ali eni odè inuékpe ali igbe eyoli.* ¹⁶ Oni ẹoli o zé abø igbe ene, ni iyagha ali inuata ali uémhi eyoli e li abizize. Ọ mhesé oni ẹoli, o ya khi ikuku emhi ea la imali agbélé ali egbhuéshé ashi ishe (1,500), unuémhi ali uémhi eyi eni abø igbe ali iyagha eyoli e khi abizize. ¹⁷ Oni ageni ọ li

[‡] **21:10** Li zé Ezik 40.2 [§] **21:13** Li zé Ezik 48.30-35 * **21:15** Li zé Ezik 40.3

mhesę ugbe oyoli, e ya khi ete-awę egbhuegbe. Abi awa lię mhesę eke. ¹⁸ Ugbe oyoli, echę ijasipa a rō ma li, oni ęoli o khi egbegbi igolu ni a te ę mę eke abi ughegbe. ¹⁹ Irögbekeye oyi igbe ni a ma gasę oni ęoli e ya khi echę ni e ghale ędoda. Onododę o khi ijasipa, onuzi-eva o khi isafaya, onuzi-esę o khi ikalisędoni, onuzi-ene o khi emeradi, ²⁰ onuzi-ishe o khi isadonizi, onuzi-esesa o khi ikanęliani, onuzi-ishilua o khi ikirisolati, onuzi-elele o khi iberili, onuzi-itili o khi itopazi, onuzi-igbe o khi ikirisopirazi, onuzi-igbaghuo o khi ijasiti, onuzi-igbeva o khi ametisiti. ²¹ Eni odę inuękpę igbeva e ya khi ifefę. Odę unuękpę ogbogbę a ri ufefę oyoli rięle ęoli. Odę agbala ni o la oni ęoli, egbegbi igolu ni a te ę mę eke abi ughegbe a rō ku ęoli.[†]

²² Mhi aa mę Owa ugamhi okhoghuo oni ęoli, irari khi Eşhinęgba Onomhuę Nofunę nya ali Oni Omi Osumha wewę e khi Owa Ugamhi ni e la agho. ²³ Oni ęoli ęa ke mhöli emini o ri ugemhi oyi ovę wękhi oyi uki ya li. Irari khi ugemhi oyi Eşhinęgba loli o khi ákpá ni o la agho, oni Omi Osumha ę khi ákpá ni o la agho.[‡] ²⁴ Egbę na agbę nya e ya ri oni ákpá ke kia, ighie ni e la agbę e ya tsua ępfue eyewę bhale agho.[§] ²⁵ Ogbo ęa ya tigbe khukhu odę inuękpę ni e lo oni ęoli le ghue, itobę khi ogbo ęa ya mę ęliyosę agho. ²⁶ A ya tsua ępfue ali ufumhi eyi ishishi lo oni ęoli le.* ²⁷ Ama, emini e ri ichimhi ę mu ęa ya tigbe lo agho le, wękhi ogbę ni ęq gbe ikanya omama ali ni ę rięle emhi egbhue, sę khi egbę ni eva oyewę o la ebe ni a kękę eva oyi eni e ya

[†] 21:21 Li zę Aza 54.11-12 [‡] 21:23 Li zę Aza 60.19-20 [§] 21:24 Li zę Aza 60.3

* 21:26 Li zę Aza 60.11

mholi agbø na agbøagbø shi oyi ɔni Omi Osumha.[†]

22

Oke Amé Agbø

¹ Ighø ɔ ri oke amé ni o ri agbø ɔ na ɔgbø khasé mhé, oké ni o pfuasé abi ughegbe, ni o ròte ukpékhomhi Eghiele oyi Èshinègba ali oyi Omi Osumha tu u lasele.* ² Oni oke o ròte iteva oyi oni odé agbala ni o la oni ẹoli. Ukiékìe eve-eva oyi oni oke, ọqra ni o ri agbø ɔ na ɔgbø e migha, ni o mó idumhi igbèva ọdòda, ni ọq mó idumhi uki kpa. Ebe oyi oni ọqra a rø ri ishishi eẹ ze.[†] ³ Emhikhoghø ni Èshinègba ɔ pfi unu na ọa ke ya la aghø. Ama ukpékhomhi oghie oyi Èshinègba ali oyi Omi Osumha oyøli e ya la aghø, eni eẹ ga eyøli e ya ke ga.[‡] ⁴ E ya mè alo eyøli, ali eva oyøli o la wè alukpo. ⁵ Eliyosé ọa ke ya lao. Ëa mholi emini e ri ugémhi oyi ákpá ali ugémhi oyi ovø ya li, irari khi Èshinègba Ònómhué lòlighuo ɔ ya khi ákpá oyewé, e ya ke mhesé abi ighie agbøagbø.[§] ⁶ Oni ageni ọq mhé, “Eni ingmemhi enana, eni a ri egbe e da e khi, e gbo khi igésikia. Èshinègba Ònómhué ni ɔ ri ayémhé oyøli na emekéguele, lòli ɔ ghie ageni oyøli ɔ ka rókhasé eni eẹ ga eyøli, emini a ya mè ni ọa ke ya tèsé.”

Ijesu ɔ ya bhale

⁷ “A ghe ii, mhi kélé ya bhale! Ikhivosé o khi na ɔgbø ni o ri ingmemhi iméguele ni e la ebe onana gbe akanya.”

* 22:1 Li zé Aza 52.1; Ezik 44.9 * 22:1 Li zé Ezik 47.1; iZaka 14.8 † 22:2 Li zé Igbae 2.9; Ezik 47.12 ‡ 22:3 Li zé iZaka 14.11

§ 22:5 Li zé Aza 60.19; iDan 7.18

8 Mhemhé ijóni mhi suó, ni mhi gbo mé emhi enana. Abi mhi ró suó, ni mhi ró gbo mé na, mhi de ya wugha óni agéni ni ó ri eni emhi enana khase mhé awé ni mhi ga li. **9** Ama ó gueyé mhé, “Khi li ighó, óni óo ga nabi yéyé ali ónabi inyoghuo é emekéguele, ali eni e ri ingme ni a kéké shi ebe onana gbe akanya mhi li khi. Ga Eshinégbá!”

10 Óo mhé, “Khi khukhu ingmemhi iméguele ni e la ebe ona, irari khi óni eghéghé ó she ti ramhi.

11 Óni óo riéle onobe, ó ke riéle tséé, óni óo gbe ikanya ichimhi, ó ke gbe tséé, óni ó gué a ngeli, ó gué ke ngeli tséé, óni ó pfuaṣé, ó pfuaṣé ke lè tséé.”* **12** “A ghe ii, mhi kélé ya bhale, mhi tsua ifata eyémhé, mhi ya fali ógbogbó ota abi ó li gbe.†

13 Mhemhé mhi khi Aafa ali Omega, Mhemhé mhi khi óni Ododé ali Okpukhokho, ni mhi khi Igbaekéle ali Úkpésé.‡

14 “Ikhivosé o khi na egbó ni e pfué iwulu eyewé-a pfuaṣé, ni e muhé obó shi óora ni o ri agbó a na ógbó, ali ini e ba mé asha róte odé unuékpé ni o lo oni éoli, le lole.§ **15** Ewa e la oolase óni eoli, ali eni e mu imhése ogbhó ali eni e li itsébó ali egbó ugbeli ali eni e ga ikhumhi ali eni e da nono ingme egbhóli, ni e di egbó.

16 “Mhemhé ijesu mhi she ghie agéni oyémhé o ri otselé ona ghi e eni igbaa nya eyi eni e mie ijesu iKirisiti suó. Mhemhé mhi khi Umhili ali Omiomi iDefidi, Mhemhé mhi khi Úkpétata ni ó ge éluzogbe.”*

* **22:11** Li zé iDan 12.10 † **22:12** Li zé Aza 40.10; 62.11; Iwolo 28.4; ijere 17.10 ‡ **22:13** Li zé Iró 1.8,17; 2.8; Aza 44.6; 48.12

§ **22:14** Li zé Igbae 2.9; 3.22 * **22:16** Li zé Aza 11.1,10

17 Oni Ayémhé ali Ọmueshi Ọnogbọ Ọọ li, “Bhale!” Oni Ọ suọ ona Ọ li liẹ, “Bhale!” Oni okiamé Ọọ gbe Ọ bhale, ali Ọnini o ghôle o bhale ka da amé ni o ri agbọ a na Ọgbọ, afuẹ afuẹ.[†]

18 Mhi tse agua ye Ọgbọ ni Ọ suọ iméguele ni e la ebe ona. Ini Ọgbókhoghua Ọ khi ma Ọ, Eshinégbá Ọ ya khi anasémhé ni a kèké shi ebe ona ma li agbọ.

19 Ini Ọgbókhoghua Ọ ròte ingmemhi iméguele ni a kèké shi ebe onana rue pfi-a, Eshinégbá Ọ ya mie Ọli okemhi ni Ọ mhóli shi Ọqora ni o ri agbọ a na Ọgbọ, ali ashini a khi na li shi Ẹoli ni o pfuasé, ni a ngmé ingme oyóli shi oni ebe onana.[‡]

20 Oni Ọ pfi Ọtséle shi ebe onana, ỌỌ, “Igésikia lọ, mhi kélé ya bhale.”

Atsé. IJesu Ọnómhué bhale.

21 Okhale oyí iJesu Ọnómhué o ka nu eni miesuọ nya la, Atsé.

[†] **22:17** Li zé Aza 55.1 [‡] **22:19** Li zé iDęut 4.2; 12.32

**Ebe-No-Pfuase Ishobo Onogbo
New Testament in Ivbie North-Okpela-Arhe
(NI:atg:Ivbie North-Okpela-Arhe)**

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ivbie North-Okpela-Arhe

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9789789194797

The New Testament

in Ivbie North-Okpela-Arhe

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022

03be06b0-68fd-500b-b9a9-6bca4b63979a